

SJUNAL APOCALIPSIS

JA' LI' TS'IBABIL LI C'USTIC SC'AN TO XC'OT TA PASEL LI I'AC'BAT YIL JUAN YU'UN LI CAJVALTIC JESUCRISTOE

¹ Li jun li'i ja' li c'ustic i'albat yu'un Dios li Jesucristoe ti po'ot xa chc'ot ta pasele. Ti jech i'albate, yu'un ja' chijyalbutic e'uc, jo'otic ti ta jpasbetlic li c'ustic tsc'ane. Ja' yu'un la stac talel li yaj'angele, tal sc'oponun, jo'on li Juanune, jo'on li ta jpasbe li c'ustic tsc'ane. ² Chacalbeic ti ta melel ti jech li'ac'bat quil scotole, schi'uc ti melel ti jech laj yal li Diose, yu'un jech laj yalbun li Jesucristoe.

³ Xmuybajic no'ox li buch'u ta xapta schi'uc li buch'utic ta xa'iic li c'ustic yaloj Dios li'i ti mi tsch'unic li c'ustic li' ts'ibabile yu'un po'ot xa chc'ot ta pasel.

*Ja' sc'oplal ti lic sc'opon ta carta li buch'utic
yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li ta jucub jteclum li
Juane*

⁴ Jo'on Juanun, chajc'oponic batel ta carta, jo'oxuc li chavich'ic ta muc' Cajvaltic li te ta jucub jteclum ta Asia balumile. Ac'o yac'boxuc slequilal yutsilal li Jtotic Dios li te ono'ox oy c'alal mu'yuc to'ox li vinajel balumile, schi'uc li te oy c'alal tanae, schi'uc li te oy o sbatel osile. Ac'o spasboxuc ta jun avo'onic li jujunoxuque. Ti jech cha'ac'batic slequilal yutsilale, ja' ta sventa e'uc li Ch'ul Espíritu

li te oy ta stojol li Dios li co'ol schi'uc jucub cantil iquile. ⁵ Schi'uc ta sventa li Jesucristo ti ja' melel scotol li c'usi laj yalbutique, ti ja' ba'i icha'cuxi loq'uel ta smuquenal sventa sbatel osile, schi'uc ti ja' sventainoj scotol li ajvaliletic li li' ta balumile. Ja' ti toj c'uxutic ta yo'one, laj yac' sba ta milel ta jcojtic yo' jech lisch'aybutic o jmultiplic. ⁶ Schi'uc laj xa yac'butic ti co'ol ta jpastic mantal jchi'uctique. Schi'uc laj xa yac'butic cabteltic ta stojol Dios, ja' li Stote, jech chac c'u cha'al li yabtel li paleetique. Ja' yu'un ac'o ich'euc ta muc' sbatel osil li Cajvaltique yu'un ja' ta spas mantal sbatel osil. Toj lec ti jech chc'ot ta pasele.

⁷ Li Cajvaltique ta xtal ta toc. Scotol crixcha-noetic chilic schi'uc li buch'utic jmoj yo'onic jech chac c'u cha'al li buch'utic la smilic li Cajvaltique. Ta x'oq'uic ta scoj xi'el li c'alal chilic ta xtal li Cajvaltique yu'un sna'ic ti ta x'ac'bat yich'ic vocole. Ta melel jech chc'ot ta pasel.

⁸ Li Dios ti oy sju'el ti ja' sventainoj scotole, ja' li te ono'ox oy c'alal mu'yuc to'ox vinajel balumile, schi'uc li te oy c'alal tana, schi'uc li te oy o sbatel osile, jech chal: “Jo'on la jliques scotol, ja' yu'un jo'on ta jneles scotol”, xi.

Ja' sc'oplad ti co'ol schi'uc crixchano iyil li Cajvaltice li Juane

⁹ Jo'on Juanun, quermando jbatic yu'un co'ol quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, schi'uc co'ol chquich'tic vocol ta sventa li Jesucristoe, schi'uc co'ol yich'ojutic ta venta. Co'ol chijyac'butic stsatsal co'ontic yo' jech mu xchibaj co'ontic ta smael ti c'u ora chijcole. Li jo'one te a yaq'uicun ta

jun biq'uit balumil cacal ta nab, Patmos sbi. Te a schuquicun ta sventa ti la jpuç li sc'op Diose, ja' ti chijcol ta sventa li Jesucristoe. ¹⁰ C'alal ja' o sc'ac'alil ta jtsob jbatic ta sventa li Cajvaltique, ta sventa li Ch'ul Espíritu ica'i ti oy buch'u ic'opoj ta jpat. Tsots ic'opoj jech chac c'u cha'al tsots ta jupantic li oq'uese. ¹¹ Jech liyalbe:

—Jo'on la jliques scotol, ja' yu'un jo'on ta jneles scotol. Li c'ustic chacac'be avil li'i ts'ibao ta jun chatacbe ech'el li buch'utic yich'ojicun ta muc' li ta jucub jteclum li te ta Asia balumile. Ja' li te oyic ta jteclumetic Efesoe, schi'uc ta Esmirna, schi'uc ta Pérgamo, schi'uc ta Tiatíra, schi'uc ta Sárdis, schi'uc ta Filadélfia, schi'uc ta Laodicéae —xiyut.

¹² Lijoyp'ij, la jq'uel li buch'u chisc'opone. Te iquil jucub cuxanob cantela li pasbil ta c'anal taq'uine. ¹³ Ta o'lol li jucub cuxanob cantelae iquil ti oy buch'u te va'al co'ol schi'uc crixchano yilel. Tolen c'u'il slapoj, schi'uc oy schuc co'ol schi'uc c'anal taq'uin chucul ta sti' yo'on. ¹⁴ Li stsotsil sjole sac tajmec jech chac c'u cha'al saquil tsots. Co'ol schi'uc taiv nojtoc. Li jup'ej sate xleblun tajmec jech chac c'u cha'al yat c'oc!. ¹⁵ Li yoque sts'ayts'un tajmec jech chac c'u cha'al li c'anal taq'uin mi c'aq'uem xa li yic'ubale. C'alal chc'opoje, ja' jech chac c'u cha'al muc'tic yalemo' ti xpomomet tajmec chyal li uc'ume. ¹⁶ Te stsacoj ta sbats'ic'ob jucp'ej c'anal schi'uc ta xloc' machita ta ye. Cha'jot ye pasbil li machitae, lec juxbil scha'jotol. Li sate xojobian tajmec jech chac c'u cha'al li c'ac'ale.

¹⁷ C'alal iquile, liyal ta lum ta stuq'uil, chamem licom. La stijun ta sbats'ic'ob, jech liyalbe:

—Mu xaxi!. Jo'on la jliques scitol, ja' yu'un jo'on ta jneles scitol. ¹⁸ Jo'on ti jtalel cuxulun oe. Licham pero licha'cuxi nojtoc. Jech cuxulun o sbatel osil. Jo'on jventainoj scitol. Jo'on chcal li buch'utic ta xchamique. Jo'on chcal nojtoc li buch'utic ta xcolique schi'uc li buch'utic ta xch'ayic o sbatel osile. ¹⁹ Li c'ustic avilanoj xae schi'uc li c'ustic li' yacal chaq'uele, schi'uc li c'ustic ta to xavil ta ts'acale, ts'ibao ta jun scitol. ²⁰ Li jucp'ej c'anal li jtsacoj ta jbats'ic'ob avile schi'uc li jucub cuwanob cantela li pasbil ta c'anal taq'uin avile, chacalbe li c'usi sventae yu'un mu xana!. Li jucp'ej c'anale ja' senyail li jucvo' viniquetic li sventainojc li buch'utic yich'ojoicun ta muc' li te ta jucub jteclum li ta Asia balumile. Li jucub cuwanob cantelae ja' senyail li buch'utic yich'ojoicun ta muc' li ta jucub jteclumetique —xiyut li Cajvaltique.

2

Ja' sc'opall li c'usi i'albatic li buch'uticyich'ojoic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Efesoe

¹ Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojoicun ta muc' li te ta jteclum Efesoe. Xi xats'ibabe ech'ele: “Li Cajvaltic li stsacoj ta sbats'ic'ob li jucp'ej c'anal iquile, li te ta xanav ta o'lol li jucub cuwanob cantelae, xi chayalbeic: ² Jo'one jna'oj jtuc scitol li c'ustic chapasique. Jna' ti tsots cha'abtejic cu'une schi'uc ti chcuch avu'unic scitol li vocole. Schi'uc ti mu xa xachi'inic li buch'utic chopol yo'onic. Yu'un laj xa aq'uelbeic li c'u sba yo'onic li buch'utic

sp'isoj sbaic ti ta spuquic jc'ope, jech ana'ic xa ti ja' no'ox ta sjutic c'ope. ³ C'alal avich'ic vocol ta jventae, jun avo'onic icuch avu'unic. Tsots la'abtejic cu'un, muc bu xchibaj avo'onic. ⁴ Pero oy to c'usi chopol avu'unic chquil yu'un mu ta sloq'ueluc xa avo'onic c'uxun ta avo'onic jech chac c'u cha'al ta ba'ie. ⁵ Juleso me ta ajolic li c'u sba c'uxun to'ox ta avo'onic ta ba'ie. Ictaic me li a sba chapasique; ja' me jech xapasic nojtoc jech chac c'u cha'al la apasic ta ba'ie. Mi mu xavictaic li c'usi chopol chapasique, chital ta ora, chtal jloq'ues li scuxanobil cantela avu'unique, jech ta xch'ay o, ta xtup' li jc'op li te ta avosilalique. ⁶ Pero oy to c'usi lec chapasic chquil. Yu'un chopol chavilic li c'ustic ta spasic li jnicolaítaetique, ja' li chayalbeic ti xu' to chapasic li c'usi chopole. Jech chopol ta xquil e'uc. ⁷ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc. Li buch'utic ta spas ta canal scotole ta xcac'be slo'ic li sat te' li sventa cuxlejal sbatel osile, ja' li te oy ta vinajele, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

Ja' sc'oplal li c'usi i'albatic li buch'uticyich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Esmirnae

⁸ Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo me carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li te ta jteclum Esmirnae. Xi xats'ibabe ech'ele: "Li Cajvaltic ti ja' la sliques scotole schi'uc ti ja' ta sneles scotole, ja' li icham icha'cuxie, xi chayalbeic: ⁹ Jo'one jna'oj jtuc scotol li c'ustic chapasique. Jna'oj ti abol abaic ta scoj li vocole, ti mu xa c'usi oy

avu'unique. Pero ta jtojole jc'ulejoxuc chquil. Jna'oj nojtoc ti chopol ta xc'opoj ta atojolic jayvo' li j'israeletic ti t'ujbilic cu'un ti yalojique. Pero mu meleluc ti t'ujbilic cu'une, yu'un mu sch'unic ti jo'on ta jcoltaique. Ja' stotic li Satanase. ¹⁰ Mu me xaxi'ic yu'un li vocol li ta xtal ta atojolique. Ja' yabtel li pucuje ti chastiq'uic ta chuquele yu'un chasq'uelbeic avo'onic mi ta melel ach'unojic ti jo'on Avajcoltavanejicune. Pero atbil no'ox ti jayib c'ac'al chavich'ic vocole. Junuc me avo'onic o ta jtojol ac'o mi chasmilic, yu'un chcac' amotonic, ja' ti chacuxiic o sbatel osile. ¹¹ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc. Li buch'utic tspas ta canal scotole muc bu chba yich'ic vocol c'alal mi ichamique, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

*Ja' sc'oplall li c'usi i'albatic li buch'utic yich'ojic ta
muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Pér gamoe*

¹² Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo me carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li te ta jteclum Pér gamoe. Xi xats'ibabe ech'ele: "Li Cajvaltic li iquid iloc' machita ta yee ti lec juxbil scha'jotol yee, xi chayalbeic: ¹³ Jo'one jna'oj jtuc scotol li c'ustic chapasique. Schi'uc jna'oj ti te nacaloxuc li yo' bu ep ta sch'unbeic smantal li banquillal pucuje, ja' li Satanase. Manchuc mi chavich'ic vocol pero avich'ojicun o ta muc'. Muc bu xchibaj avo'onic li c'alal imile li Antípas li ta sloq'uel yo'on lispucbe jc'op li yo' bu oyoxuque, ja' li bu ep ta sch'unbeic smantal li Satanase. ¹⁴ Pero oy to c'usi

chopol chapasic chquil. Yu'un te to achi'uquic li buch'utic jech ta spasic jech chac c'u cha'al la spas li Balaame. Li Balaame ja' la schanubtas li ajvalil Balac ta vo'onee ti ac'o stac batel buch'utic chba schanubtasic ta spasel li c'ustic chopol li j'israeletique. Li j'israeletique lic slajesbeic smoton srioxic li jyanlumal crixchanoetique, schi'uc lic mulivajicuc. ¹⁵ Jech nojtoc te to achi'uquic li buch'utic jech ta sch'unic jech chac c'u cha'al sch'unojic li jnicolaítaetic li chopol chquile. Yu'un chayalbeic ti xu' to chapasic li c'ustic chopole. ¹⁶ Ch'aco loq'uel ta atojolic. Mi mu xaloq'uesique chital ta ora ta atojolic. Chtal jpas c'op schi'uc li machita li ta xloc' ta quee. ¹⁷ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc. Li buch'utic ta spas ta canal scotole ja' chcac'be sve'ic li manavaj li te ta vinajel ti muc buch'u xojtaquine, jech mu c'usi yan ta sc'anic o sbatel osil. Ta xcac'beic nojtoc jup'ej saquil ton. Li ton ta xcac'beique te ts'ibabil yach'biic muc buch'u yan xojtaquin. Ja' no'ox stuc xojtaquin li buch'utic chcac'bee yo' jech ta sna'ic tija' jnich'nabic o sbatel osile, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

Ja' sc'oplal li c'usi i'albatic li buch'uticyich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Tiatírae

¹⁸ Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo me carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li te ta jteclum Tiatírae. Xi xats'ibabe ech'ele: "Li Snich'on Dios li iquil xleblun tajmec jup'ej sat jech chac c'u

cha'al yat c'oq'ue, schi'uc ti sts'ayts'un tajmec li yoque jech chac c'u cha'al sts'ayts'un li c'anal taq'uin mi c'aq'uem xa li yic'ubale, xi chayalbeic: ¹⁹ Jo'one jna'oj jtuc scotol li c'ustic chapasique. Jna'oj ti chac'uxubinvanique, schi'uc ti ach'unojic ti jo'on chajcoltaique, schi'uc chacoltavanic, schi'uc chcuch avu'unic vocol, schi'uc más cha'abtejic cu'un li avie, ba'i muc bu jech la'abtejic. ²⁰ Pero oy to c'usi chopol chapasic. Yu'un chavaq'uic chchanubtasvan li ants ti sp'isoj sba ta yalel li jc'ope. Pero mu meleluc li c'usi chale. Yu'un ja' jech tspas jech chac c'u cha'al la spas li Jezabel ta vo'onee, ja' tslo'loan li buch'utic ta spasic li c'ustic ta jc'ane. Ta scoj ti tsch'unic lo'loele chlic mulivajicuc, schi'uc chlic slajesbeic smoton rioxetic. ²¹ Laj xa jmala mi chicta li c'ustic chopol ta spase, pero mu xicta yu'un ja' yo'oninoj spasel li c'ustic chopole. ²² Chacalbeic, li antse chcal ti ac'o tsaqueuc ta chamele jech ta xta'i o. Ja' jech ta xich' vocol ta scoj ti chopol li c'usi ta spase. Li buch'utic ja' no'ox la sch'unic lo'loel yu'un li antse, mi mu xictaic li c'ustic chopol ta spasic e'uque, tsots chcac'be yich'ic vocol e'uc. ²³ Yan li buch'utic sch'unojic o li c'usi chal li antse ta jmilan. Ja' chilic o scotol li buch'utic yich'ojicun ta muq'ue ti xcabin scotol li c'ustic chanopique, schi'uc ti jq'ueloj li c'u sba avo'onique. Ti c'u sba chapasic jujunoxuque ja' jech atojol chacac'beic. Mi lec li c'ustic la apasique, lec atojolic chacac'beic. Mi chopol li c'ustic la apasique, ja' atojolic li vocol ti chacac'be avich'iue. ²⁴ Jo'oxuc li te oyoxuc ta Tiatírae ti muc bu ach'unojic li c'usi chal li antse, schi'uc ti muc bu ach'unojic nojtoc ti chalic ti sc'an

chava'iic li c'u sba yo'on li banquilal pucuje, ja' li Satanase, lec ti jechoxuque jech mu'yuc xa c'usi yan chacalbeic. ²⁵ Junuc noj me avo'onic o ta jtojol. Staojuc o me yav avo'onic c'alal to chicha'tale. ²⁶ Li buch'utic ta spasic ta canal scotole, ti ja' ta spasulanic o li c'ustic lec ta xquil c'alal ta slajeb c'ac'ale, ta xcac'beic lec yabtelic. Ja' chich'ic ta venta scotol crixchanoetic ta sp'ejel li balumile, ja' li buch'utic mu xiyich'ic ta muq'ue. ²⁷ Jech chac c'u cha'al tsots cabtel quich'oj ti yac'objun li Jtote, ja' jech tsots yabtel ta xcac'beic e'uc. Ja' tspasic ta mantal scotol crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. Ch'unbil o smantalic. Li crixchanoetique mu xa c'usi xu' yu'unic o jech chac c'u cha'al p'in ti toj liliigel no'ox mi chich' voq'uel ta taq'uine. ²⁸ Li buch'utic tsots yabtel ta xcac'beique ta xcaq'uic ta ich'el ta muc' jech chac c'u cha'al ich'bilun ta muq'ue. ²⁹ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

3

Ja' sc'oplal li c'usi i'albatic li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Sardise

¹ Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo me carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li ta jteclum Sardise. Xi xats'ibabe ech'ele: "Li Cajvaltic ti la stac batel ta jucub jteclum li Ch'ul Espíritue, schi'uc li stsacoj jucp'ej c'anale, xi chayalbeic: Jo'on jna'oj jtuc scotol li c'ustic chapasique. Lec ach'unojic ti

avalojique pero muc bu jech. Yu'un co'ol schi'uc chamemoxuc chaquic. ² Ja' yu'un q'uelo me abaic. Lecuc me li c'ustic chapasique naca me ch'ayanic o. Yu'un muc bu lec ta xquil la avabtelic ta stojol li Dios cu'une. ³ Ja' me xajules ta ajolic ti c'u sba la'albatic ta ba'ie. Ja' me xach'unic. Ictaic li c'ustic chopol chapasique. Mi mu xavictaigue, chacac'be avich'ic vocol. Pero mu xana'ic c'u ora chtal cac' avich'ic vocol jech chac c'u cha'al mu xana'ic c'u ora chtal li j'eleq'ue. ⁴ Ac'o mi oy amulic chquil pero oy jayvo' li te achi'uquic ta Sardis ti mu'yuc yic'ubal sc'u'ic ya'el chquile yu'un mu sna'sa' smulic. Ja' chischi'inic o sbatel osil. Ta xcac'be lec sac sc'u'ic ja' svinajeb ti tuc' o yo'onic sbatel osile. ⁵ Li buch'utic ta spas ta canal scotole ta x'ac'bat slap lec sac sc'u'ic, ja' svinajeb ti tuc' o yo'onic sbatel osile. Muc bu ta jtup'be sbiic ta jun li bu ts'ibabil sbiic scotol li buch'utic ta xcuxiic o sbatel osile. Jamal ta xcal ta stojol Jtot schi'uc ta stojol li yaj'angeltac ti ja' jnich'nabique. ⁶ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech ta spasic e'uc, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

Ja' sc'oplal li c'usi i'albatic li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Filadélfiae

⁷ Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo me carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li te ta jteclum Filadélfiae. Xi xats'ibabe ech'ele: "Li Cajvaltique tuc' yo'on, melel scotol li c'usi ta xale. Ja' sventainoj li buch'utic t'ujbilic yu'un Dios jech chac c'u cha'al

li muc'ta ajvalil David ta vo'onee. Li Cajvaltique ja' chal li buch'utic ta x'ochic schi'uc li buch'utic mu x'ochic ta vinajele. Jech chayalbeic: ⁸ Jo'on jna'oj jtuc scotoll li c'ustic chapasique. Ac'o mi muc bu epoxuc, pero avich'ojicun o ta muc'. Jamal chavalic ti jo'on chajcoltaique. Ja' yu'un chacac'beic ti ac'o xapucbeic batel li jc'op li buch'utic tsc'an cha'iique. Muc buch'u xu' chaspajesic. ⁹ Oy j'israeletic ti chalic ti t'ujbilic cu'une pero ja' no'ox ta sjutic c'op yu'un ja' stotic li Satanase. Yu'un chascontrainic. Pero chcac' ti chayich'ic ta muc' yo' chlic yilic ti ta melel jnich'naboxuque schi'uc ti c'uxoxuc ta co'one. ¹⁰ Ta sventa ti muc bu xchibaj avo'onic li c'alal avich'ic vocol ta jventae, ja' yu'un mu xcac' xavich'ic vocol li c'alal chc'ot sc'ac'alil ta xcac'be yich'ic vocol scotol crixchanoetic ta sp'ejel li balumile yu'un ta jq'uelbe c'u sba yo'onic. Yu'un toj tsots li vocol ta xtale. ¹¹ Po'ot xa chital. Junuc me avo'onic o ta jtojol yo' jech mu xbat ta yan la amotonic ti chacac'beique. ¹² Li buch'utic ta spas ta canal scotole ja' chba schi'inic o sbatel osil li Dios cu'un li te ta vinajele. Mu xloq'uic o. Ta jts'ibabe ta sti'baic li sbi li Dios cu'une schi'uc li sbi li jteclum yu'un li Diose, ja' li ach' Jerusalén li ta xlic talel ta vinajel li yo' bu oy li Dios cu'une. Schi'uc ta jts'ibabe ta sti'baic nojtoc li cach'bie. ¹³ Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

Ja' sc'oplal li c'usi i'albatic li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta jteclum Laodicéae

14 Jech liyalbe nojtoc li Cajvaltique:

—Ts'ibabo carta li buch'u sventainoj li buch'utic yich'ojicun ta muc' li te ta jteclum Laodicéae. Xi xats'ibabe ech'ele: “Li Cajvaltic ti ja' melel scotol li c'usi ta xale, ti ja' la spas scotol li c'ustic oye, jech chayalbeic: **15** Jo'on jna'oj jtuc scotol li c'ustic chapasique. Jq'ueloj ti mu ta sloq'ueluc avo'onic avich'ojicun ta muq'ue. Ja' no'ox ti yu'un mu xaco'olajic achi'uquic li buch'utic muc bu yich'ojicun ta muc' ta j'ech'ele. Mi chavich'icun ta muq'ue, ja' sc'an ti ta sloq'ueluc avo'onic chavich'icun o ta muq'ue. Mi schibal avo'onique, xloc' venta ti mu xavich'icun ta muq'ue. **16** Ta scoj ti schibal no'ox avo'onique xco'olaj schi'uc chajloq'uesic o ta jtojol ya'el. **17** Yu'un jech chavalic: Jo'one lec quich'oj ta muc' li Cajvaltique. Mu xa c'usi palta cu'un yu'un jna'oj xa scotol, xachiic, pero mu xana'ic ti abol abaic chaquilic ta scoj ti mu junuc avo'onic ta jtojole. T'analoxuc nojtoc chaquilic ta scoj ti muc bu lec avo'onique. Ma'satoxuc chaquilic nojtoc yu'un mu xavilic ti chopol li c'ustic chapasique. **18** Ja' yu'un chacac'beic ti jun avo'onique jech jc'ulejoxuc chaquilic o ta jtojol. Ta jtuj'uibtasboxuc avo'onic jech lec sac ac'u'ic ya'el chquil. Ja' yu'un mu xa bu chaq'uemexavic yu'un muc xa bu t'analoxuc ya'el. Ta jpoxta la asatic ya'ele yo' jech chavilic ti c'usi lec chapasique. **19** Li buch'utic c'uxic ta co'one ta jpas ta mantal. Mi mu sch'une, ta xcac'be yich'vocol. Ja' yu'un c'alal chajpasic ta mantale, ta sloq'ueluc me avo'onic ch'unic. Ictaic li c'ustic chopol chapasique. **20** Ta sti' no'ox avo'onic oyun ya'el yu'un muc to bu

avac'oj abaic lec ta jc'ob ya'el. Li buch'u ta xa'i li c'alal ta jc'opone, mi chac' sba ti ac'o jventaine, te ta jchi'in o, jech ximuybaj o jchi'uc. ²¹ Li buch'utic ta spas ta canal scotole, ja' chischi'inic ta pasmantal jech chac c'u cha'al li' xa jchi'uc ta pasmantal li Jtote yu'un ijpas xa ta canal scotol. ²² Li Ch'ul Espíritue ja' jech ch-ac'bat sna'ic scotol li buch'utic yich'ojicun ta muc' li butic oyique, ac'o snopic mi jech tspasic e'uc, xayutic li Cajvaltique", xi xats'ibabe ech'el —xiyut.

4

Ja' sc'oplal ti ich'bilo ta muc'te ta vinajel li Diose

¹ Ta ts'acale iquil jamal ti'na ta vinajel. Li Cajvaltic ti ba'i lisc'opon li co'ol schi'uc x'oc' oq'ues li sc'opojele, xi liyalbe:

—Muyan talel li'i. Chcac' avil scotol li c'ustic ta to xc'ot ta pasele —xiyut.

² Ta sventa li Ch'ul Espíritue ta ora te va'alun ta vinajel ica'i. Te iquil jun muc'ta chotlebal lec meltsanbil. Ja' te chotol ta spas mantal li Diose. ³ Li Diose oy xojabal jech chac c'u cha'al li xojabal jaspe-ton schi'uc li cornalina-tone, yox schi'uc tsoj li xojobale. Li muc'ta chotlebale joybil ta vacnebal, pero naca yox li xojobale. Co'ol schi'uc xojabal li esmeralda-tone. ⁴ Li sjoyabal li muc'ta chotlebale, iquil ti oy chanib scha'vinic (24) chotlebal li teye. Ja' te chotolic chanib scha'vinic banquilaetic. Naca sac sc'u'ic, schi'uc oy scoronail sjolic pasbil ta c'anal taq'uin. ⁵ Li bu chotol li Diose te xlebluj chloc' chauc, schi'uc tsots i'avan li chauque, schi'uc oy c'ustic tsots inic. Li ta

stuq'uil li bu chotol li Diose te tsanal jucub cantil. Li jucub cantile ja' senyail li Ch'ul Espíritu li te oy li ta jucub jteclume. ⁶ Ta stuq'uil li bu chotol li Diose oy c'usi te co'ol schi'uc nab yilel, xlebebет tajmec jech chac c'u cha'al nen.

Ta spat xocon li muc'ta chotlebale oy chanvo' te va'alic, ep ta p'ej satic. Oy sat ta spat sjolic nojtoc. ⁷ Li june co'ol schi'uc jti'aval bolom. Li june co'ol schi'uc chezel tot vacax. Li june co'ol schi'uc sat crizchano. Li june co'ol schi'uc xic ti xvilete. ⁸ Li jujunque oy vaquib xiq'uic. Schi'uc oy satic ta sjunul sbec'talic, schi'uc ta jujun xiq'uic. Oy sat ta yolon xiq'uic, schi'uc ta sba xiq'uic. C'ac'al ac'ubal jech chalic:

Tuc' yo'on li Cajvaltic Diose.

Oy sju'el, scotol yich'oj ta venta.

Te ono'ox oy ta vo'one, schi'uc li' oy c'alal tana,
 schi'uc te oy o sbatel osil,
xiic ta stojol li Diose.

⁹⁻¹⁰ C'alal ta xalic ti toj ech'em slequilal li cxul Dios ti ja' ta spas mantal sbatel osile, schi'uc ti chich'ic ta muq'ue, schi'uc ti chalbeic coliyale, ja' o chlic spatan sbaic ta stuq'uil Dios li chanib scha'vinic banquilaetique. Chich'ic ta muc'. Ta sloq'uic li scoronaique, te chaq'uic ta stuq'uil li bu chotol li Dios ti cxul o sbatel osile. Jech chalic:

¹¹ Jo'ot Cajvalotcutic, jo'ot Diosot cu'uncutic,
jo'ot no'ox atuc ti ech'em alequilal avutsilale,
ti ich'bilot ta muq'ue, ti oy aju'el oy atsatsale.
Jo'ot la apas scotol li c'ustic oye
yu'un jech la ac'an ti oye,
xiic ta stojol li Diose.

5

Ja' sc'opla li c'u sba li balbil june schi'uc li Cajvaltic li co'ol schi'uc chexel chije

¹ Li Dios li te chotol ta muc'ta chotlebale, iquil te stsacoj ta sbats'ic'ob jlic balbil jun ts'ibabil scha'jotol. Ac'bil jucub spac' yo' mu xjilch'uj o.
² Iquil nojtoc jun ch'ul ángel ech'em stsatsal, tsots ic'opoj, jech laj yal:

—¿Buch'u ti naca lec c'usi spasoje ti xu' yu'un ta stuch'be li spac' li june, yo' jech ta xjilch'uj oe?
—xi.

³ Pero muc buch'u xu' yu'un ta sjilch'un li june, mi ja'uc li buch'utic li te oyic ta vinajele, mi ja'uc li buch'utic li' oyic ta balumile, mi ja'uc li buch'utic chamemic xae. Ja' yu'un muc buch'u ta sjilch'un li june. ⁴ Te lic oc'cun yu'un muc buch'u ti lec li c'usi spasoje ti xu' ta sjilch'un li june, ti xu' ta xapta li c'usi ts'ibabile. ⁵ Jech liyalbe jun li chanib scha'vinic banquilaetique:

—Mu xa'oc!. Oy buch'u ech'em stsatsal jech chac c'u cha'al li jti'aval bolome. Ja' jun achi'ilic ta israelal, ja' snitilul li Judá ta vo'onee. Schi'uc li muc'ta ajvalil David ta vo'onee, ja' snitilultac. Ja' ispas ta canal scotol, ja' yu'un xu' ta sjilch'un li june. Xu' yu'un ta stuch'be li jucub spaq'ue —xiyut.

⁶ Iquil te cotel jcot chexel chij ta o'lol li yo' bu oy li Diose, schi'uc li chanvo'ique, schi'uc li chanib scha'vinic banquilaetique. Li chexel chije oy yav ta sbec'tal ti imilee pero icha'cuxi. Ja' svinajeb ti ja' li Cajvaltique. Oy jucub xulub schi'uc jucp'ej sat, ja' senyail li Ch'ul Espíritu ti itaque talel ta

sp'ejel balumile. ⁷ Li chexel chije ba stsac li jun li te ta sbats'ic'ob li Diose. ⁸ C'alal istsac li jun li chexel chije, li chanvo'ique schi'uc li chanib scha'vinic banquilaletique la spatan sbaic ta stojol. Li chanib scha'vinic banquilaletique yich'anoj jujun yarpaic schi'uc jujun boch pasbilic ta c'anal taq'uin, noj ta pomriox. Li pomrioxe ja' senyail ti ta staic ta na'el Dios li buch'utic snich'nabtac Dios li li' oyic ta balumile. ⁹ La sq'ueojintaic jun ach' q'ueoj. Jech chal:

Jo'ot no'ox atuc ti naca lec li c'usi la apase
jech iju' avu'un la avich' li june,
schii'uc xu' avu'un chatuch'be li spaq'ue.
Yu'un jo'ot la avac' aba ta milel.

Ta ach'ich'el la aman li buch'utic ta xtuneic yu'un
Dios ti butic xa oyic ta sp'ejel balumile.

¹⁰ Laj xa aval ti co'ol chapasic mantal achi'uhe,
schii'uc laj xa avac'be yabtelic ta stojol Dios jech
chac c'u cha'al yabtel li paleetique.

Te ta spasic mantal ta balumil,
xi li sq'ueojique.

¹¹ C'alal jq'ueloje, ica'i chc'opoj ep ch'ul ángeletic
ti te joyolic ta stojol Dios schi'uc li chanvo'ique,
schii'uc li chanib scha'vinic banquilaletique. Ep ta
millón li ch'ul ángeletique, mu xlaj ta atel. ¹² Tsots
ic'opojoic scotolic, jech laj yalic:

Li chexel chij li imilee naca lec li c'usi la spase,
ja' yu'un i'ac'bat tsots yabtel yu'un ispas ta canal
scotol.

Ja' ta spas ta mantal scotol.

Ja' yu'un xa scotol li c'ustic oye.

Toj ech'em sch'ulp'ijil, scotol xu' yu'un ta spas.

Ich'bil ta muc'.

Stuc no'ox ta x'albat coliyal,
xiic ta stojol li chexel chije.

13 Ica'i nojtoc ic'opoj scotol li buch'utic te oyic ta vinajele, schi'uc scotol li buch'utic li' oyic ta balumile, schi'uc scotol li buch'utic ichamic ta balumile schi'uc ta nabe li te oyic ta c'atinbac li yo'bu ta smalaic ich'beel sc'opique. Scotolic jech laj yalic:

Toj ech'em slequilal li Dios li te chotol ta muc'ta chotlebale schi'uc li chexel chije.

Sbatel osil ich'bil ta muc'.

Sbatel osil ta spas mantal stuc, xiic.

14 Li chanvo'ique jech laj yalic e'uc:

—Toj lec ti jech ta xc'ot ta pasele —xiic.

Li chanib scha'vinic banquilaetique la spatan sbaic ta stuq'uil li Dios li cukul o sbatel osile, laj yich'ic ta muc'.

6

*Ja' sc'oplal li c'ustic ic'ot ta pasel li c'alal ituch' li
jujun spac' li june*

1 Li chexel chije iquil la stuch'be jun spac' li balbil june. C'alal la stuch'e, ica'i ic'opoj jun li chanvo'ique, ja' li co'ol schi'uc jti'aval bolome. Li sc'opojele ja' jech chac c'u cha'al x'avan chauc. Oy buch'u laj yapta:

—¡La'! —xut.

2 La jq'uel li buch'u jech i'aptaate, scajlebinoj jcot saquil caa' yich'oj jun syolob. Iquil nojtoc i'ac'bat scorona, ja' senyail ti chich' ta venta li crixchanoetique. Xmuybaj no'ox iloc' batel, ba slo'lo li crixchanoetique.

³ Li chexel chije la stuch' nojtoc li schibal spac' li june. C'alal la stuch'e, ica'i ic'opoj jun li chanvo'ique, ja' li co'ol schi'uc vacaxe. Oy buch'u laj yapta:

—¡La! —xut.

⁴ La jq'uel li buch'u jech i'aptaate, scajlebinoj jcot tsajal caa'. Ja' yabtel socbeel sjol li crixchanoetic li li' ta balumile yo' jech chlic scontrain sbaic, chlic smil sbaic. I'ac'bat batel jun smuc'ta machita.

⁵ Li chexel chije la stuch' nojtoc li yoxibal spac' li june. C'alal la stuch'e, ica'i ic'opoj jun li chanvo'ique, ja' li co'ol schi'uc sat crixchanoe. Oy buch'u laj yapta:

—¡La! —xut.

La jq'uel li buch'u jech i'aptaate, scajlebinoj jcot ic'al caa'. Te schechoj slibra sventa oy c'usi ta sp'is. ⁶ Ica'i oy buch'u ta xc'opoj li te ta o'lol li chanvo'ique, jech laj yalbe li buch'u cajal ta caa'e:

—Ba soco li trigoe schi'uc li cebadae yo' jech mu xac' lec sat, jech ta xtoy stojol. Li jun kilo trigoe ja' jech stojol chc'ot jech chac c'u cha'al tojolil ta jun c'ac'al abtel. Yan li cebadae ja' oxib kilo xtoj o ta jun c'ac'al abtel. Yan li te'el olivae schi'uc li te'el ts'usube mu me xasoc yo' jech mu xtoy stojol li asete schi'uc li ya'lel ts'usube —xut.

⁷ Li chexel chije la stuch' nojtoc li schanibal spac' li june. C'alal la stuch'e, ica'i ic'opoj li jun li chanvo'ique, ja' li jech chac c'u cha'al xic ti xvilete. Oy buch'u laj yapta:

—¡La! —xut.

⁸ La jq'uel li buch'u jech i'aptaate, scajlebinoj jcot c'anal caa'. Ja' jmilvanej sbi. Oy yan buch'u

te tijil talel ta spat, ja' c'atinbac sbi. Ja' senyail ti ta c'atinbac chbatic li buch'utic chlajic ta milele. Ja' i'ac'bat yich' ta venta scotol crixchanoetic li li' ta balumile. Li c'u yepal oy crixchanoetic ta sp'ejel balumile, mi oy chanmil crixchano ta jun jteclume, chlajic jmil, chcom oxmil. Jech chc'ot ta pasel ta sp'ejel balumil. Oy ta xchamic ta scoj c'op, oy ta xchamic ta scoj vi'nal, oy ta xchamic ta scoj chamel, oy ta xlajic ta ti'el ta jti'aval bolom.

⁹ Li chexel chije la stuch' nojtoc li yo'obal spac' li june. C'alal la stuch'e, iquil ti te oy sch'ulelic ta yolon scajleb smoton Dios te ta vinajel li buch'utic ilajic ta milel ta sventa ti jamal laj yalic li sc'op Dios li sch'unojique. ¹⁰ Tsots ic'opojic, jech laj yalic:

—Cajval, jo'ot ti tuc' avo'one, ti scotol chc'ot ta pasel ti c'ustic avaloje, ¿baq'uin to chavich'be sc'opic li buch'utic la smiluncutic li te to oyic ta balumile? —xiic.

¹¹ Iquil i'ac'batic saquil c'u'iletic, ja' svinajeb ti tuc' o yo'onic sbatel osile. Schi'uc i'albatic ti ac'o smalaic to jutuque. Jech i'albatic:

—Ja' to mi its'aqui li c'u yepal caloj ti chmileic la avermanotaquic jech chac c'u cha'al lamileique, ja' li buch'utic ta xtunic cu'un e'uque, ja' to ta xquich'be sc'opic li buch'utic la smiloxuque —x'utatic.

¹² Li chexel chije la stuch' nojtoc li svaquibal spac' li june. C'alal la stuch'e, iquil tsots inic li balumile. Li c'ac'ale i'ic'ub, ja' jech chac c'u cha'al ic'al poc'. Li ue itsajub jech chac c'u cha'al ch'ich'. ¹³ Li c'analetique laj ts'ujanuc yalel ta balumil jech chac c'u cha'al ta xlilij ta tsatsal ic' li yunenal sat li te'el higoe. ¹⁴ Li vinajele la sbal

sba jech chac c'u cha'al ta jbaltic jun, isac-ch'ay o batel. Scotoll li vitsetique schi'uc li bic'tal balumil li cacalic ta nabe laj jeltajuc yav. ¹⁵ Li ajvaliletic li li' ta balumile schi'uc li yajcoltaobtaquique, schi'uc li jc'ulejetique, schi'uc li banquilal soltaroetique, schi'uc li tsatsal viniquetique, schi'uc li buch'utic ochemic ta jtunele, schi'uc scotol li crixchanoe-tique, iquil la smuc sbaic ta yut nail ch'enetic schi'uc ta yolon tonetic ta vitstic. ¹⁶ Scotolic jech laj yalbeic li vitsetique schi'uc li tonetique:

—Jinanic talel ta jbacutic yo' jech mu xa xca'icutic li vocol ti chijyac'buncutic li Diose schi'uc li chexel chije, yu'un ilinem ta jtojolcutic. ¹⁷ Yu'un ic'ot xa sc'ac'alil ti chac' quich'cutic tsots vocol ti muc buch'u xcuch yu'une —xiic.

7

Ja' sc'oplal ti i'ac'batic seyoal sti'baic chanib svaxacvinic ta mil li j'israelétique

¹ Ta ts'acal iquil chanvo' ch'ul ángeletic te va'alic ta schanjitol schiquin li balumile. Ja' spajesojic li ic' ta schanjitol schiquin li balumile yo' jech mu xtal ic' li' ta balumile schi'uc li ta nabe. Schi'uc ma'uc jtec' te' chnic. ² Iquil iloc' talel ta sloq'ueb c'ac'al otro jun ch'ul ángel, ja' yich'oj li seyo yu'un li cuxul Diose. Tsots laj yapta li chanvo' schi'iltac li te va'alic ta schanjitol schiquin li balumile, ti ac'bil tsots yabtelic yo' ta soquesic li balumil schi'uc li nabe. ³ Jech laj yalbe:

—Mu to me xasoquic li balumile, schi'uc li nabe, schi'uc li te'etique. Ja' to mi laj cac'be seyoal sti'baic scotolic li buch'utic ta spasic li c'ustic

ta sc'an li Dios cu'untique, ja' to xu' chasoquic —x'utatic.

⁴ Ica'i ti c'u yepal i'ac'batic seyoal li sti'baique, ja' chanib svaxacvinic ta mil (144,000). Naca jchi'iltac ta israelal scotolic. ⁵ Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Judá ta vo'onee lajchamil laj yich' seyoal sti'baic. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Rubén ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Gad ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. ⁶ Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Aser ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Neftalí ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Manasés ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. ⁷ Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Simeón ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Leví ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Isacar ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. ⁸ Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Zabulón ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic José ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc. Li jchop li liquemic ta jtот jme'cutic Benjamín ta vo'onee lajchamil laj yich'ic e'uc.

*Ja' sc'oplal li ep ta chop crixchanoetic tuc'
yo'onic iyil li Juane*

⁹ Ta ts'acal iquil epal crixchanoetic ti liquemic ta ep ta chop crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. Mu xlaj ta atel. Te va'alic ta stojol Dios schi'uc ta stojol li chexel chije. Naca sac sc'u'ic slapoj scotolic, ja' svinajeb ti tuc' o yo'onic sbatel osile. Schi'uc

stsacanojic yanal xan. ¹⁰ Scotolic tsots ic'opojic, xi laj yalic:

Ti lijcolutic xae, ja' ta sventa li Dios cu'untic li li' chotol ta muc' ta chotlebale, schi'uc ta sventa li chexel chije,

xiic. ¹¹ Scotol li ch'ul ángeletic li te joyolic ta stojol li Diose, schi'uc li chanib scha'vinic banquilaetique, schi'uc li chanvo'ique, la spatan sbaic ta stojol li Dios li te chotole, laj yich'ic ta muc!. ¹² Xi laj yalic:

Toj lec ti jech ic'ot ta pasele.

Ja' jc'uxubinvanej li Diose.

Toj ech'em slequilal, ech'em sch'ulp'ijil.

Stuc no'ox ta x'albat coliyal.

Ich'bil ta muc'.

Ech'em stsatsal.

Ja' ta spas mantal sbatel osil.

Toj lec ti jech ta xc'ot ta pasele, xiic.

¹³ Jech lisjac'be jun li banquilaetique:

—¿Mi xana' buch'utic li li' oyic li naca sac sc'u' slapojique? ¿Mi xana' bu liquemic talel? —xiyut.

¹⁴ La jtac'be:

—Tata, mu jna'. Jo'ot xana' atuc —xcut.

Jech liyalbe nojtoc:

—Le'e ja' li buch'utic ti imileic ta scoj li ep c'ustic chopol li liquem li te ta balumile. Yu'un isch'unic ti ja' ich'aybat o smulic yu'un li chexel chije, ja' yu'un mu'yuc xa smulic o. Ja' senyail ti sac sc'u' slapojique. ¹⁵ Jech li' oyic o ta stojol li Diose. C'ac'al ac'ubal li' ta xtuneic yu'un li Diose. Ja' chi'inbilic o yu'un li Diose. ¹⁶ Mu xa xvi'najic, mu xa xtaquij sti'ic, mu'yuc xa c'ac'al cha'iic, mu xa bu chchiq'uinic. ¹⁷ Yu'un ja' chabibilic o yu'un li

chexel chij li te oy ta o'lol li yo' bu chotol li Diose, jech xmuybajic no'ox sbatel osil yu'un ac'bilik xa scotol. Ta scusbat ya'lel static yu'un li Diose jech mu xa x'oq'uic o —xiyut li jun banquile.

8

Ja' sc'oplal li c'usi ic'ot ta pasel c'alal ituch' li sjucubal spac' li june

¹ Li chexel chije la stuch' li sjucubal spac' li june. C'alal la stuch'e, o'lol nan ora muc buch'u xc'opoj li te ta vinajele. ² Iquil i'ac'bat yoq'uesic li jucvo' ch'ul ángeletic ti scotol ora te va'alic o ta stojol li Diose. ³ Ta ts'acale tal sva'an sba otro jun ch'ul ángel te ta stuq'uil scajleb smoton li Diose, yich'oj chic'obpom pasbil ta c'anal taq'uin. Li scajleb smoton li Diose pasbil ta c'anal taq'uin e'uc. Te oy ta stuq'uil li yo' bu chotol li Diose. Li ch'ul ángel i'ac'bat ep pomriox yo' ta scapbe ta sc'opic li buch'utic snich'nabtac Dios ti jun yo'onic ta staic ta na'el Dios li li' ta balumile. Te ba sjuchan ta scajleb smoton li Diose. ⁴ Li sch'ailal li pomriox li la schic' li ch'ul ángel tuc' imuy ta stojol li Diose. Te capal imuy schi'uc li sc'op li buch'utic snich'nabtac Dios ti jun yo'onic ta staic ta na'el Dios li' ta balumile. ⁵ Li ch'ul ángel la snojes ta ac'ali schic'obpome. Li ac'ale te la stsac ta scajleb smoton Dios. Li schic'obpome la sjip yalel li' ta balumile. C'alal jech la spase, ep i'avan chauc, schi'uc oy c'ustic yan inic, schi'uc xleblajet tajmec li chauque, schi'uc tsots inic li balumile.

Ja' sc'oplal li c'ustic vocol ital ta balumil li c'alal la sjupanic yoq'uesic li jucvo' ch'ul ángeletique

6 Li jucvo' ch'ul ángeletic ti yich'ojic yoq'uesique la schapan sbaic yu'un ta xa xlic sjupanic li yoq'uesique.

7 C'alal la sjupan yoq'ues li jun ch'ul ángele, ja' o ital ep bot ta balumil schi'uc c'oc', tsoj jech chac c'u cha'al ch'ich'. Li bu c'alal ic'ote ic'ac' li balumile, schi'uc li te'etique, schi'uc li ts'i'leletique. Jutuc xa muc xc'ataj ta ch'ich' o'lol li balumile, schi'uc li te'etique, schi'uc li ts'i'leletique.

8 Li scha'va'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. Ja' o ijipe ochel ta nab co'ol schi'uc jun muc'ta vits, xloclun ochel sc'ac'al. Jutuc xa muc xc'ataj ta ch'ich' o'lol li nabe. **9** Li bu c'alal ic'ataj ta ch'ich' li nabe, laj chamuc scotol li c'ustic te oy ta nabe. Jech nojtoc li barcoetique jutuc xa muc xvoc' o'lol.

10 Li yoxva'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. Ja' o its'uj yalel jp'ej muc'ta c'anal xloclun sc'ac'al jech chac c'u cha'al toj. Ic'ot ta uc'umetic schi'uc ta nio'etic. Li bu c'alal ic'ote jutuc mu o'loluc li uc'umetic schi'uc li nio'etique.

11 Li c'anale ch'ail pox sbi. Li bu c'alal ic'ote laj ch'aubuc li uc'umetique schi'uc li nio'etique. Ja' yu'un ep crixchanoetic ichamic ta scoj li sch'ail li jo'e.

12 Li schanva'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. Ja' o imac li c'ac'ale, schi'uc li ue, schi'uc li c'analetique. Jutuc muc xmac o'lol li xojobalique. Li c'ac'ale muc bu xac' lec xojabal ta c'ac'altic. Ja' no'ox jech e'uc li ue schi'uc li c'analetique, muc bu xac' lec xojobalic ta ac'ubaltic.

¹³ Ta ts'acal iquil te xvilet ta o'lol vinajel jun ch'ul ángel. Tsots ic'opoj, jech laj yal:

—Li buch'utic te nacalic ta balumile toj abol sbaic li c'alal ta sjupan yoq'uesic li otro oxvo' jchi'iltaque, yu'un más to tsots li vocol ti chtale —xi.

9

¹ Li yo'va'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. C'alal la sjupane, iquil its'uj yalel ta balumil co'ol schi'uc jp'ej c'anal, pero ja' ch'ul ángel. Ja' i'ac'bat li syaveal li xab ti mu'yuc spajebe. ² C'alal la sjam li xabe, iloc' talel ep ch'ail jech chac c'u cha'al sch'ailal te'lal. I'ic'ub sp'ejel li balumil ta scoj li ch'aile. ³ Li c'alal chloc' li ch'aile te iloc' epal c'ulub. La spuc sbaic ta sp'ejel balumil. Li epal c'ulubetique i'ac'bat yabtelic chti'vanic jech chac c'u cha'al xti'van li stseque. ⁴ Pero i'albatic mantal ti mu me slo'ic li ts'i'leletique, schi'uc li c'ustic lec yoxique, schi'uc li te'etique. Ja' no'ox yabtelic ac'o yilbeic svocolic li buch'utic ti muc bu yich'ojic li seyo Dios ta sti'baique. ⁵ I'albatic nojtoc ti mu me smilic li crizchanoetique, ja' no'ox ac'o yilbeic svocolic jo'ob u. C'alal chti'vanique, ja' jech sc'uxul jech chac c'u cha'al sc'uxul xti'van li stseque. ⁶ C'alal jech chc'ot ta pasele, li crizchanoetique tsc'an slajel schamelic pero mu xchamic.

⁷ Li c'ulubetique ja' jechic jech chac c'u cha'al caa' pero oy smaquin jech chac c'u cha'al oy smac li caa' li c'alal chbatic ta pasc'op schi'uc li yajvale. Ta sjolique oy c'usi te co'ol schi'uc corona yilel pasbil ta c'anal taq'uin. Li satique ja' jech chac c'u cha'al

sat vinic. ⁸ Oy stsotsil sjolic, natic jech chac c'u cha'al stsotsil sjol antsetic. Li stanal yeique toj tsots jech chac c'u cha'al stanal ye jti'aval bolom. ⁹ Schi'uc oy smac sjunul sbec'talic co'ol schi'uc tsatsal taq'uin yilel. Li xiq'uique ja' jech chnic jech chac c'u cha'al epal carretaetic ti nitbil ta anil ta caa' li c'alal chbatic ta pasc'ope. ¹⁰ Li sneique ja' jech chac c'u cha'al sne stsec ti chti'ven oe. Ja' yu'un xu' yu'unic chilbe svocolic jo'ob u li crixchanoetique. ¹¹ Li c'ulubetique oy jun ajvalil yu'unic, ja' ch'ul ángel to'ox, pero ja' xa yich'oj ta venta li xab ti mu'yuc spajebe. Li ajvalil yu'unique ja' Abadón sbi ta hebreo c'op. Apolión sbi ta griego c'op. Ja' jmilvanej, xi smelol li sbie.

¹² Ja' jech li sba velta vocol ti ta xich'iique. Pero sc'an to chib velta.

¹³ Li svacva'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. C'alal la sjupane, ica'i buch'u ic'opoj li te ta o'lol li chanib xulub scajleb smoton Dios li pasbil ta c'anal taq'uin li te oy ta stojol li Diose. ¹⁴ Jech i'albat li svacva'al ch'ul ángel li yich'oj yoq'uese:

—Ba coltao li chanvo' achi'iltac li te chuculic ta nopol li muc'ta uc'um Eufrátese —x'utat.

¹⁵ Icoltaatic li chanvo' ch'ul ángeletic li te chuculique, yu'un ja' yich'oj sc'oplalic tsmilic ep crixchanoetic ta sp'ejel balumil. Yu'un ic'ot xa sc'ac'alil ti chba milvanicuque. Li crixchanoetic ta sp'ejel balumile jutuc muc chlajic o'lol. ¹⁶ Li chanvo'iique oy yajsoltaroic naca cajajtic ta caa'. Ica'i c'u yepal li yajsoltaroique, ja' lajunvinic millón (200,000,000) ta scitol.

¹⁷ Li caa'etique schi'uc li buch'utic cajalic ti iquile, chacialbeic c'u sba. Li buch'utic cajalique

oy smac sti' yo'onic tsoj jech chac c'u cha'al c'oc', schi'uc yox jech chac c'u cha'al zafiro-ton, schi'uc c'on jech chac c'u cha'al azufre. Li sjol scaal'ique co'ol schi'uc sjol jti'aval bolom. Li ta yeique chloc' c'oc' schi'uc ch'ail schi'uc azufre. ¹⁸ Li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile jutuc xa muc xlaj o'lol ta scoj li c'oq'ue, schi'uc li ch'aile, schi'uc li azufre ti iloc' ta yeic li caa'etique. ¹⁹ Yu'un li caa'etique chmilvanic ta yeic schi'uc ta sneic. Li sneique ja' jech chac c'u cha'al jti'aval chon, oy sjol chti'vanic o.

²⁰ Pero li crixchanoetic li c'u yepal cuxul icomico muc bu xictaic ta spasel li c'ustic chopole. Muc bu xictaic ta yich'el ta muc' li pucujetique, schi'uc li rioxetic ti pasbilic ta c'anal taq'uine, mi ta saquil taq'uin, mi ta ton, mi ta te' c'uxi, ti mu cuxulicuque, ti mu xilic osile, ti mu xa'iic c'oponele, ti mu xanavique. ²¹ Pero mi ja'uc muc bu xictaic o li milvaneje, schi'uc li q'uelvaneje, schi'uc li mulivajele, schi'uc li eleq'ue.

10

*Ja'sc'oplalllich'ul ángel ti stsacojjun biq'uit balbil
june*

¹ Iquil iyal talel ta balumil otro jun ch'ul ángel ti oy stsatsale. Volbil ta toc iyal talel, schi'uc oy vacnebal ta sjol. Schi'uc oy xojabal sat jech chac c'u cha'al xojabal li c'ac'ale. Li yoque chtil jech chac c'u cha'al c'oc'. ² Te stsacoj jun biq'uit balbil jun, pero muc bu yich'oj spac'. La sjet li yoque. Li sbats'i oque la stec'an ta nab, li sts'et oque la stec'an ta balumil. ³ Tsots i'avan jech chac c'u

cha'al x'avan jti'aval bolom. C'alal i'avane, ja' o oy buch'utic ic'opojic co'ol schi'uc x'avan jucub chauc. ⁴ C'alal laj c'opojicuque, ta'ox jts'iba ta jun li c'ustic laj yalique. Pero lisc'opon talel ta vinajel li Cajvaltique, jech liyalbe:

—Mu me xaval, mu me xats'iba ta jun li c'ustic laj yalic li co'ol schi'uc jucub chauque —xiyut.

⁵ Li ch'ul ángel li stec'anoj yoc ta nab schi'uc ta balumile la stoy sbats'ic'ob. ⁶⁻⁷ Jech laj yal ta stojol li cuxul Diose, ja' li la spas vinajel balumile, schi'uc nab, schi'uc scotol li c'ustic oye:

—C'alal chlic sjupan yoq'ues li sjucva'al jchi'ile, ja' chc'ot ta pasel ta ora li c'usi snopoj ono'ox Dios ta vo'one ti muc sna'ic li crixchanoetique, ja' li iyalbe ono'ox li yajtuneltaque, ja' li buch'utic iyalic sc'op Dios ta vo'onee —xi.

⁸ Li Cajvaltic ti lisc'opon talel ta vinajele, lisc'opon nojtoc, jech liyalbe:

—Ba tsaco li biq'uit balbil jun li muc bu yich'oj spaq'ue, ja' li te stsacoj li ch'ul ángel li stec'anoj yoc ta nab schi'uc ta balumile —xiyut.

⁹ Ba jc'opon li ch'ul ángele, la jc'anbe li biq'uit balbil june. Jech liyalbe:

—Ilo, bic'an. C'alal chabiq'ue, chi' chava'i jech chac cha'al spom muc'ta pom. Ta ts'acale ta xch'aub ta ach'ut —xiyut.

¹⁰ La jtsac li biq'uit balbil jun li te stsacoj li ch'ul ángele, la jbic'. Ta melel chi' ica'i jech chac c'u cha'al spom muc'ta pom. Pero ta ts'acale ich'aub ta jch'ut. ¹¹ Jech li'albat:

—Li jun li abiq'ue ja' svinajeb ti chaval ti ta xich'ic ep vocal scotol li crixchanoetic li ta sp'ejel balumile schi'uc li ajvaliletic yu'unique —xiyut.

11

Ja' sc'oplad li cha'vo' ti chba yalic ta Jerusalén li c'usi ch-albatic yu'un li Diose

¹ Li'ac'bat jtel aj sventa c'usi ta jp'istic o. Jech liyalbe li Diose:

—Ba p'iso c'u smuc'ul li muc'ta ch'ulna cu'un li te ta Jerusalene, schi'uc li scajleb jmotone. Ato no-jtoc ti jayvo' te chiyich'ic ta muq'ue. ² Li yamaq'uil li muc'ta ch'ulnae mu me xatsac ta p'isel yu'un cac'ojbe xa ta sbaic li buch'utic ma'uc achi'ilic ta israelale. O'lol schanibal jabil te chtal naquicuc. Ta soquic scotol li jteclum Jerusalene. ³ Ja' o ta jtac ba cha'vo', ja' chba yalic li c'usi ta xcalbeique. O'lol schanibal jabil te ch-albatic la achi'iltac ta israelale. Li cha'vo' li ta jtac batele jalbil tsotsil tentsun ta slapic ti ch'ixaltic ta lapele. Ja' svinajeb ti ac'o yictaic li c'ustic chopol ta spasic la achi'iltac ta israelale —xiyut.

⁴ Li cha'tec' oliva schi'uc li chib cuxanobil cantela li te oy ta stojol li Diose ti ja' sventainoj sp'ejel balumile, ja' senyail li cha'vo'ic ti chalic li c'usi albilic yu'un li Diose. ⁵ Mi oy buch'u ta sc'an ta x'ilbajinatic li cha'vo'ique, ta xloc' c'oc' ta yeic jech xu' yu'unic ta schiq'uic li yajcontraique. Te no'ox chlajic ta ora li buch'utic ta x'ilbajinvanique. ⁶ Li cha'vo'ique ac'bil sju'elic jech xu' yu'unic ta spa-jesic li jo' ta vinajele yo' jech mu xac' o jo' li c'alal ja' o chalic li c'usi albilic yu'un li Diose. Schi'uc ac'bil sju'elic jech xu' yu'unic ta sc'atajesic ta ch'ich' li uc'umetique. Schi'uc xu' yu'unic chac' tsaqueicuc ta chamel li crixchanoetique, c'usiuc no'ox chamelal xu' chac' tsaqueicuc o. Ti jayib

velta tsc'an chac' ti ac'o tsaqueicuc ta chamel li crixchanoetique xu' yu'unic.

⁷ C'alal mi inel li yabtelic li cha'vo'ique, ja' o ta xloc' talel ta xab li jti'aval bolome. Ja' chlic spasic c'op schi'uc li cha'vo'ique. Ja' tspaseic ta canal li cha'vo'ique, ta xmileic yu'un li jti'aval bolome.

⁸ Li sbec'tal stacupalique te telel chcomic ta scayail Jerusalén, ja' li jteclum li bu imile li yajvalique, ja' li Jesuse. Li jchi'iltactic li te nacalique, chopol ta x'ileic yu'un Dios jech chac c'u cha'al li crixchanoetic ta Sodoma schi'uc ta Egipto ta vo'onee, yu'un co'ol naca chopol li c'usi tspasique. ⁹ Li cha'vo'ique o'lol schanibal c'ac'al te ta xq'ueleic yu'un scotol li crixchanoetic ta sp'ejel balumil ti bu telelique. Li crixchanoetique mu xaq'uib ta muquel. ¹⁰ Li crixchanoetic ta sp'ejel balumile xmuybajic xa c'alal chilic ti icham li cha'vo'ique, ja' yu'un ta spasbeic sq'uinal. Ta xac'be sbaic matanal scotolic. Yu'un li c'alal cuxulic to'oxe, chopol iya'iic li c'usi laj yalique, schi'uc chopol iya'iic ti itsaqueic ta chamele.

¹¹ C'alal i'ech' o'lol schanibal c'ac'ale, iquil icha'cuxesatic yu'un Dios li cha'vo'ique, itotsic. Scotol li buch'utic iyilic icha'cuxiique ixi'ic tajmec. ¹² Li cha'vo'ique iya'iic buch'u ic'opoj ta vinajel, jech i'albatic:

—Muyanic talel li'i —x'utatic.

Volbil ta toc imuyic batel ta vinajel. C'alal imuyic batele, i'ileic yu'un scotol li yajcontraique.

¹³ Ta ora tsots inic li balumile. Ep ilom li naetic ta Jerusalene. Mi oy lajunmil ta p'ej li naetique, jmil ta p'ej ilom, balunmil icom. Li crixchanoetique jucmil ichamic ta scoj li niquele. Li yan ti muc

bu xchamique ixi'ic tajmec, laj yalic ti ech'em sch'ulju'el li Dios ta vinajele.

¹⁴ Ja' jech li schibal vocole. Pero po'ot xa ta xtal li yoxibale.

Ja' sc'oplal li c'usi ic'ot ta pasel li c'alal la sjupan yoq'ues li sjucva'al ch'ul ángele

¹⁵ Li sjucva'al ch'ul ángele la sjupan e'uc li yoq'uese. C'alal la sjupane, oy buch'utic tsots ic'opojoic ta vinajel. Jech laj yalic:

IC'ot xa sc'ac'alil chloq'uic ta pasmantal li muc'tic ajvaliletic ta balumile.

Ja' xa ch-och ta pasmantal li Diose schi'uc li buch'u t'ujbil yu'un ti albil ono'ox sc'oplal ti chventainvane.

Ja' ta spas mantal sbatel osil,
xiic. ¹⁶ Li chanib scha'vinic banquilaetic li te chotolic ta schotlebic ta stojol li Diose, la spatan sbaic ta stuq'uil li Diose. Laj yich'ic ta muc'. ¹⁷ Jech laj yalic:

Cajval, Jch'ultot, ech'em atsatsal aju'el, scotol xu' avu'un.

Atalel ti cuxulot o sbatel osile.

Colaval ti jo'ot xa no'ox atuc chapas mantale.

Atuc xa no'ox avich'oj ta venta scotol.

¹⁸ Scotol li buch'utic ti chopol laj yilicote, ic'ot xa sc'ac'alil chavac'be yich'ic vocol.

IC'ot xa sc'ac'alil chavich'be sc'opic li buch'utic chamemic ti muc xayich'ic ta muq'ue.

IC'ot xa sc'ac'alil chavac'be smotonic la avajtuneltaque, ja' li buch'utic iyalic ac'ope schi'uc li buch'utic yich'ojicot ta muq'ue.

Ac'o mi ich'bil ta muc', mi muc bu ich'bil ta muc' te ta balumil, scotolic chavac'be smotonic.

Ic'ot xa sc'ac'alil ta xch'ayic o sbatel osil li
buch'utic la socbeic yo'onic li crixchanoetic
ta balumile,
xiic ta stojol li Diose.

¹⁹ Ta ora iquil ijam li ch'ulna yu'un Dios li ta
vinajele. Iquil li scaxail smantal Dios li te oy ta yut
li ch'ulnae. Schi'uc xleblajet no'ox chauc. Schi'uc
oy c'ustic yan tsots inic. Schi'uc i'avan chauc.
Schi'uc tsots inic scotol li c'ustic oye. Schi'uc ital
ep muc'tic bot.

12

*Ja' sc'oplal ti coltabilic yu'un Dios li j'israeletique
ac'o mi tsc'an chlajesatic yu'un li banquilar pucuje*

¹ Te iquil jun muc'ta senyail ta vinajel ti toj
tsots sc'opla. Ja' jun ants ti oy xojabal jech chac
c'u cha'al li c'ac'ale, co'ol schi'uc ja' slapoj yilel
li c'ac'ale. Ja' stec'anoj o yoc li ue. Oy scoronail
sjol. Li ta scoronail sjole oy lajchap'ej c'analetic.
² Li antse schi'uc yol, pero liquem xa yipal li yole
yu'un ja' xa yora chcux. ³Ta ora ivinaj yan senyail
nojtoc ta vinajel. Te cotel jcot tsajal chon, jucp'ej
sjol, lajuneb xulub. Oy scoronail sjucp'ejel li sjole.
⁴ Li tsajal chone la sjip yalel ta sne li c'analetic li
te oy ta vinajele. Jutuc xa muc sts'uj yalel o'lol ta
balumil li c'analetique. Li tsajal chone te cotel ta
xocon li ants li ta xa xcuxe yu'un ja' ta smala chvoc'
li unene yu'un tsc'an tsti' ta ora. ⁵Ivoc' li yol li
antse, querem. Ja' ta x'ac'bat spas ta mantal scotol
crixchanoetic ta sp'ejel balumil, ta xch'unbat o
smantal. Li unene ta ora i'iq'ue muyel ta vinajel
ta stojol Dios li te chotol ta muc'ta chotlebale.

6 Yan li antse ijatav batel ta taqui jamaltic li yo' bu smeltsanoj Dios ti xu' ta xnaquie. Te chmac'lanat o'lol schanibal jabil.

7 Iquil nojtoc oy c'op ta vinajel. Li banquilal ch'ul ángel Miguele schi'uc li its'inal ch'ul ángeletic ti ja' ta spaseic ta mantal yu'un li Miguele, ja' tspasic c'op schi'uquic li tsajal chone schi'uc li schi'iltac li tsajal chone. **8** Li tsajal chon schi'uc li schi'iltaque muc bu spasic canal, ja' yu'un muc xcomic te ta vinajel. **9** Li tsajal chon schi'uc li schi'iltaque ijipeic o yalel talel li' ta balumile. Li tsajal chone ja' ono'ox li chon ta vo'onee, ja' li banquilal pucuje, ja' li Satanás sbie. Ja' li ta slo'lo scotol li crixchanoetic li' ta balumile.

10 Ica'i oy buch'u tsots ic'opoj ta vinajel, jech laj yal:

—Po'ot xa chtuq'uib scotol. Yu'un li Dios cu'untic li ech'em stsatsal sju'ele, la sjip xa yalel li Satanás ti c'ac'al ac'ubal ta stic'ulanbe smulic ta stojol Dios cu'untic scotol li buch'utic co'ol quich'ojtic ta muc' Dios li te to oyic ta balumile. Po'ot xa ta stic' ta pasmantal li buch'u t'ujbil ono'ox yu'une, ja' li Cristoe. **11** Li quermanotactique tspasic ta canal li pucuj li ijipe yalele. Ti tspasic ta canale, ja' ta sventa ti sch'unojic ti icham ta scojic li Cajvaltique, schi'uc ta sventa ti Jamal chalic ti ja' Yajcoltavanejique. Ac'o mi albilic ti chmileique, mu xi'ic. Muc bu xaq'uic ta venta ti chmileique. **12** Ja' yu'un muybajcutic no'ox li c'u quepaltic li' oyutic ta vinajele. Ja' abol sbaic li crixchanoetic ta sp'ejel balumile yu'un ta j'ech'el iyal o batel ta balumil li banquilal pucuje. Soquem sjol yu'un sna'oj ti mu xa jaluc ta x'abteje —xi.

13 C'alal iyil li tsajal chon ti ta j'ech'el ijipe o yael ta balumile, ja' yu'un lic yilbajin li ants ti iyil quereme. **14** Ja' yu'un ijatav batel ta taqui jamaltic li antse. I'ac'bat chib xic' yu'un li Diose ja' jech chac c'u cha'al xic' xic, jech ivil o loq'uel li ta stojol li tsajal chone. Ibat ta taqui jamaltic li yo' bu chmac'lanat o'lol schanibal jabil yu'un li Diose. **15** C'alal iyil li tsajal chon ti chjatav xa batel li antse, lic sloq'ues ep jo' ta ye yo' ac'o cucheuc batel li antse. Co'ol schi'uc uc'um li jo'li iloc'ta yee. **16** Li antse icol yu'un ijav li balumile, te i'och batel li jo'li iloc'ta ye li tsajal chone. Jech icol o batel li antse. **17** Li tsajal chone i'ilin ta stojol li antse, ja' yu'un ba spas c'op schi'uc li yalabtac li antse. Ja' li buch'utic ta sloq'uel yo'onic sch'unojbeic li smantaltac li Diose schi'uc ti jun yo'onic sch'unojic ti ja' Yajcoltavanejic li Jesucristoe.

13

Ja' sc'oplal li c'ustic ta spasic li cha'cot jti'aval bolome

1 Te va'alun ta ji'tic ta ti'nab iquil iloc' talel ta nab co'ol schi'uc jti'aval bolom. Pero toj xi'el sba. Jucp'ej sjol schi'uc lajuneb xulub. Li jujun xulube oy jujun scoronail. Schi'uc ts'ibabil sbi ta jup'ej sjol. Li c'usi ts'ibabile ja' ti stoyojo noj sba ta stojol li Diose. **2** Li yoc sc'obe co'ol schi'uc yoc sc'ob oso. Li yee ja' ono'ox jech chac c'u cha'al ye jti'aval bolom. Li tsajal chone laj yac'be sju'el jech chac c'u cha'al li sju'el stuque. Laj yac'be spas mantal jech chac c'u cha'al ta spas mantal li stuque. Tsots yabtel laj yac'be. **3** Li jti'aval bolome oy slut'mal jp'ej sjol ti lajem ta machitae, ti icham li jp'ej sjole. Icol li jp'ej

sjole, icha'cuxi. Ja' yu'un scotol li crixchanoetique toj ch'ayel no'ox yo'onic ti icha'cuxi li jp'ej sjole. Ja' la stijletaic li jti'aval bolome. ⁴ Li crixchanoetique laj yich'ic ta muc' li tsajal chone ta sventa ti ja' laj yac'be tsots yabtel li jti'aval bolome. Laj yich'ic ta muc' e'uc li jti'aval bolome. Jech laj yalic:

—Muc buch'u jech tsots yabtel ac'bil jech chac c'u cha'al li jti'aval bolom li'i. Muc buch'u tspase ta canal —xiic.

⁵ Li Diose iyac' ic'opoj li jti'aval bolome ti ac'o stoy sbae, ti ac'o yal ti ja' Dios stuque. Li Diose iyac'be spas mantal o'lol schanibal jabil. ⁶ Ja' yu'un lic c'opojuc li jti'aval bolome. Chopol laj yalbe sc'oplal li Diose. La sna'lebe li sbie, schi'uc li muc'ta ch'ulna yu'une, schi'uc li buch'utic te xa oyic ta vinajele. ⁷ I'ac'bat spasic c'op schi'uc li buch'utic yich'ojic ta muc' Dios li li' to oyic ta balumile. I'aq'ue yu'un Dios ti ipaseic ta canal yu'un li jti'aval bolome, schi'uc i'ac'bat yich' ta venta scotol crixchanoetic ta sp'ejel balumil. ⁸ Li jti'aval bolome i'ich'e ta muc' yu'un li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile, ja' li buch'utic ti muc ono'ox bu ts'ibabil sbiic ta jun sventa chcuxiic sbatel osil li c'alal mu'yuc to'ox li vinajel balumile. Ja' li jun li te yich'oj li Cajvaltic ti icham icha'cuxie.

⁹ Acotolic a'ibeic me smelol li c'usi chacal-beique. ¹⁰ Mi oy buch'u avu'unic ti ta xtiq'ue ta chuquele, ac'o ochuc. Mi oy buch'u avu'unic ti ta xmile ta machitae ac'o mileuc, te ac'o lajuc. Ja' yu'un sc'an ti oy stsatsal avo'onic, jo'oxuc ti avich'ojic ta muc' li Dios ti li' to oyoxuc ta balumile, yo' jech ta xcuch avu'unic mi ista sc'ac'alil ti chtal

li vocole. Sc'an ti chach'unic ti ta ono'ox xacolic o sbatel osile.

¹¹ Ts'acal iquil iloc' talel ta yut balumil otro jcot jti'aval bolom. Chib xulub jech chac c'u cha'al chij. Tstoy sba e'uc jech chac c'u cha'al li tsajal chone. ¹² Tsots yabtel ac'bil e'uc jech chac c'u cha'al li ba'i jti'aval bolome. Ja' lic spas ta mantal scotol li buch'utic li' nacalic ta balumile ti ja' ac'o yich'ic ta muc' li ba'i jti'aval bolome, ja' li oy slut'mal jp'ej sjole, ti colem xae. ¹³ Schi'uc iju' yu'un laj yac' ta ilel sju'el. Ta sju'el iyal talel c'oc' ta vinajel ta stojol li crixchanoetique. ¹⁴ Ti i'ac'bat yac' ta ilel sju'el li te ta stojol li ba'i jti'aval bolome, ja' la slo'loan o li crixchanoetic ta balumil ti mu xich'ic ta muc' li Diose. Ja' yu'un c'alal laj yalbe ti ac'o spasbeic sloc'ol li ba'i jti'aval bolom ti ac'bil machita ta jp'ej sjole, ti icham icha'cuxie, isch'unic. ¹⁵ Li scha'coton jti'aval bolome i'ac'bat sju'el yu'un Dios ti ac'o yal ti ac'o cuxiuc li sloc'ol li ba'i jti'aval bolome ti ac'o c'opojuc, jech xu' ta xal mantal ti ac'o mileicuc scotol li buch'utic mu xich'ic ta muq'ue. ¹⁶ Schi'uc laj yal ti ac'o ich'batuc senyail yu'un scotol crixchanoetic. Ac'o mi muc', mi biq'uit, mi jc'ulej, mi mu c'usi oy yu'un, mi ochem ta jtunel, mi muc bu ochem ta jtunel, persa ta xich' scotolic ta sbats'ic'obic, mi ta sti'baic, li senyaile. ¹⁷ Ja' no'ox xu' ta xmanolajic ta xchonolajic li buch'utic yich'ojbeic senyail li ba'i jti'aval bolome. Yan li buch'utic mu sc'an xich'ique, mu xu' ta xchonolajic schi'uc mu xu' ta xmanolajic. Li senyail ta xich'ique ja' sbi li ba'i jti'aval bolome, mi ja' li snumeroale. ¹⁸ Li buch'utic p'ijubemic xa ta sventa li Diose ja' no'ox xu' cha'ibeic smelol

li snumeroal li jti'aval bolome. Yu'un snumero no'ox crixchano. Ja' vaquib ciento schi'uc vaquib schanvinic (666) li snumeroale.

14

Ja' sc'oplal ti iq'ueojinic li chanib svaxacvinic ta mil te ta vinajele

¹ Ta ts'acale iquil te va'al ta jol vits li Cajvaltic li co'ol schi'uc chexel chije. Sión sbi li vitse. Ja' te schi'uc chanib svaxacvinic ta mil (144,000) crixchanoetic, ja' li ts'ibabil ta sti'baic sbi li Cajvaltique schi'uc sbi li Stote. ² Li te ta vinajele ica'i co'ol schi'uc xpomomet nojelal, schi'uc jech chac c'u cha'al tsots ta x'avan chauc, schi'uc jech chac c'u cha'al ep jtij'arpaetic. ³ Ja' ta xq'ueojinic li chanib svaxacvinic ta mil ti icolic xa loq'uel li' ta balumile. Ja' la sq'ueojintaic jun ach' q'ueoj li te ta stojol li Diose, schi'uc ta stojol li chanvo'ique, schi'uc ta stojol li chanib scha'vinic banquilaetique. Muc buch'u yan sna' li q'ueoje, ja' no'ox stuc sna'ic. ⁴ Ja' li buch'utic li muc bu xmulivajique yu'un jun yo'onic o ta stojol li Diose. Jun yo'onic la spasic o li c'usi tsc'an li Cajvaltique. Ja' yu'un icoltaatic loq'uel ta stojol li crixchanoetique jech snich'nabtac Dios schi'uc snich'nabtac li Cajvaltic ic'otic o. ⁵ Muc bu sjutic c'op, naca melel li c'ustic laj yalique. Ja' yu'un mu'yuc smulic ic'otic ta stojol li Diose.

Ja' sc'oplall li c'usi laj yalic li oxvo' ch'ul ángeletique

⁶ Iquil te xvilet jun ch'ul ángel ta o'lol vinajel. Ja' yich'oj ta venta yael li lequid ach' c'op ti ja' no'ox chijcolutic o sbatel osil ta sventa li Cajvaltique. Ja'

yabtel ta xalbe li ep ta chop crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. ⁷ Tsots ic'opoj, jech laj yal:

—Xi'anic me yu'un li Diose. Albeic slequil yutsilal yu'un ic'ot xa sc'ac'alil ch-ich'bat sc'opic scotol li crixchanoetique. Ich'ic me ta muc' yu'un ja' la spas vinajel balumil, schi'uc nabetic, schi'uc scotol li nio'etique —xi.

⁸ Ital otro jun ch'ul ángel, jech laj yal:

—Ic'ot xa sc'ac'alil ta xlajic scotol li jbabiloniaetique yu'un toj p'ijic ti yalojique. Ja' ta scojic ti isoco li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. Yu'un ep c'ustic lic yich'ic ta muc'. Ja' muc xich'ic ta muc' li Diose. Ja' yu'un co'ol schi'uc jyacubeletic ta x'ileic yu'un li Diose —xi.

⁹⁻¹⁰ Ital e'uc li yoxva'al ch'ul ángele, tsots ic'opoj, jech laj yal:

—Li buch'utic ta xich'ic ta muc' li jti'aval bolome schi'uc li sloc'ole, mi ta xich'beic senyail ta sti'baic, mi ta sc'obique, ta persa ta x'ac'bat yich'ic tsots vocol yu'un li Diose, yu'un ilinem ta stojolic. Jo'oncutic li yaj'angeltacuncutic li Diose, te jq'uelojcutic schi'uc Cajvaltic ti ta xich'ic ep vocol ta c'oc' li tsanal ta azufree. ¹¹ Sbatel osil ta xloc' sch'ailal li bu ta xich'ic tsots vocole. C'ac'al ac'ubal mu'yuc eux o'on yu'unic ta ich' vocol ta scoj ti ja'laj yich'ic ta muc' li jti'aval bolome schi'uc li sloc'ole, schi'uc ti laj yich'beic li senyaile —xi li ch'ul ángele.

¹² Li buch'utic yich'ojic ta muc' Dios li li' to oyic ta balumile, sc'an me ti ac'o oyuc stsatsal yo'onique. Mu me schibajes yo'onic ta sch'unell li smantaltac li Diose schi'uc ti jun yo'onic sch'unojic ti ja' Yajcoltavanejic li Jesuse.

13 Ica'i c'opojel ta vinajel, jech liyalbe:

—Jech xats'iba ta jun: “Xmuyabajic no'ox sbatel osil li buch'utic yich'ojic ta muc' Dios li c'alal ta xchamique”, xi xats'iba. Jech chal e'uc li Ch'ul Espíritue: “Melel ti xmuyabajic no'oxe yu'un mu'yuc xa svocolic li te ta vinajele. Chich' stojolic yu'un inel xa li yabtelique”, xi li Ch'ul Espíritue —xiyut li buch'u lisc'opone.

*Ja' sc'oplal ti ta stsob batel scotol snich'nabtac
li Diose schi'uc ep ta smil sbaic ta pasc'op, ja' li
buch'utic muc xich'ic ta muc' li Diose*

14 Iquil te jun saquil toc. Oy buch'u te chotol ta sba li saquil toque co'ol schi'uc crixchano yilel. Oy scoronail sjol pasbil ta c'anal taq'uin. Schi'uc stsacoj sluc, oy lec ye. **15** Iquil iloc' talel ta ch'ulna ta vinajel jun ch'ul ángel. Tsots laj yapta li buch'u te chotol ta ba toque:

—Tuch'o ta aluc li trigo ta balumile yu'un yora xa ta tuch'el, yu'un taquin xa —xi.

16 Li buch'u te chotol ta ba toque la stuch' li trigo li li' ta balumile, yu'un taquin xa scotol.

17 Oy otro jun ch'ul ángel nojtoc iloc' talel ta ch'ulna ta vinajel yich'oj talel sluc e'uc, oy lec ye.

18 Ta ts'acale iloc' talel otro jun ch'ul ángel li te ta scajleb smoton Dios ta vinajel. Ja' ac'bil yabtel ta sventain li c'oc' li te ta scajleb smoton li Diose. Tsots laj yapta li buch'u yich'oj sluc ti oy lec yee, jech laj yalbe:

—Tuch'o ta aluc li ts'usub ta balumile yu'un yora xa ta xich' tuch'el, ic' xa scotol li sate —xut.

19-20 Li ch'ul ángele la stuch' ta sluc scotol li ts'usub li' ta balumile. La stsob scotol, la stic' ta

yav spits'obil. Li spits'obile te oy ta pat smacol Jerusalén ti pasbil ta tone. Lic spits'ic li ts'usube, pero ma'uc ya'lel ts'usub iloc', naca ch'ich' iloc'. Ja' svinajeb li vocol ti ta x'ac'bat yich'ic yu'un Dios ti ta smil sbaic ta pasc'op li crixchanoetique. Li ch'ich'e ista c'alal ta sprenoal ye scaa'ic. Oxib ciento kilómetro ibein batel li ch'ich'e.

15

*Ja' sc'oplal li jucvo' ch'ul ángeletic ti ch-ac'bat
yaq'uic li slajeb juc-chop vocole*

¹ Iquil otro jun tsots svinajeb ta vinajel ta xch'ay o co'ontic yu'un. Te oy jucvo' ch'ul ángeletic, ja' ch-ac'bat yaq'uic li slajeb juc-chop vocol ti chac' li Diose yu'un ilinem xa ta stojol li crixchanoetique.

² Iquil nojtoc nab co'ol schi'uc nen capal ta c'oc!. Li buch'utic muc bu yich'ojic ta muc' li jti'aval bolome schi'uc li sloc'ole, schi'uc ti muc bu xich'beic senyaile, ja' li snumeroale, mi ja' li sbie, te va'alic scotolic ta ba nab. Te yich'anoj yarpaic ti ac'bilik yu'un li Diose. ³ La sq'ueojintaic ti ech'em stsatsal sju'el li Cajvaltique. Ja' jech chac c'u cha'al la sq'ueojintabeic stsatsal sju'el Dios li Moisese schi'uc li schi'iltac ta vo'onee. Li Moisese ja' li yajtunel Dios ti la sloq'ues talel ta jtunel li schi'iltac li ta Egipto balumile. Jech laj yalic: Cajvaltic Dios, toj lec scotol li c'ustic apase. Ech'em atsatsal aju'el, scotol xu' avu'un.

Tuc' scotol li c'ustic chapase.

Ja' sventa jlequilalcutic scotol.

Jo'ot no'ox atuc ajvalilot yu'un scotol li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile.

⁴ Cajval, scotolic chi'ic ta atojol.

Chlic yalic ti jo'ot no'ox atuc ich'bilot ta muq'ue.
 Yu'un atuc no'ox tuc' avo'on.
 Scotolic chlic yalic ti jo'ot no'ox atuc ajvalilot
 yu'unique,
 yu'un chilic ti tuc' chavich' c'ope, xiic.

⁵ C'alal jech iquile, ts'acal to iquil la sjamic li ch'ulna li te ta vinajele, ja' li bats'i ch'ul cuarto li yo' bu tiq'uil li smantaltac li Diose. ⁶ Li jucvo' ch'ul ángeletic ti ta x'ac'bat yaq'uic li juc-chop vocole, te iloq'uic talel ta yut ch'ulna. Naca lec sc'u' slapojic. Sac tajmec, oy xojabal. Oy schuquic nojtoc pasbil ta c'anal taq'uin, chucul ta sti' yo'onic. ⁷ Iquil jun li chanvo'ic ti yantic o static jujunique, ja' laj yac'be jujun sbochic li jucvo' ch'ul ángele. Li sbochique pasbilic ta c'anal taq'uin, ja' noj ta tsatsal vocol ti ta x'ac'bat yich'ic li crixchanoetique yu'un ilinem yu'unic li Dios li cucul o sbatel osile. ⁸ Li yut li ch'ulnae inoj ta ch'ail. Ja' senyail ti ech'em stsatsal sju'el li Diose. Ja' yu'un mu xa buch'u xu' ta x'och li ta ch'ulnae. Ja' to mi laj yaq'uic o li jucub vocol ti i'ac'batic li jucvo' ch'ul ángeletique, ja' to xu' ta x'ochic.

16

*Ja' sc'oplal ti la smalic ta balumil li juc-chop
 vocol li jucvo' ch'ul ángeletique*

¹ Ica'i ti buch'u tsots chc'opoj li te ta ch'ulna ta vinajele. Jech laj yalbe li jucvo' ch'ul ángeletique:

—Ba malic ta balumil li juc-chop vocol li te ta abochic li avich'ojique. Ja' li juc-chop vocol ti chac'be li crixchanoetic li Diose —x'utatic.

² Ital jun li ch'ul ángeletique, tal smal ta balumil li vocol li ac'bile. Ja' yu'un ilic ep chin ta sbec'talic

scotolic li buch'utic yich'ojbeic senyail li jti'aval bolome, schi'uc ti laj yich'beic ta muc' li sloc'ole. Ituib li sbec'talic ta scoj li chinetique. Yan sba sc'uxul iya'iic.

³ Ital e'uc li scha'va'al ch'ul ángele, tal smal ta nab li vocol li ac'bile. Ja' yu'un ic'ataj ta ch'ich' scotol li jo' ta nabetaque. Co'ol schi'uc sch'ich'el ánima ic'ot. Icham scotol li c'ustic te oy ta nabe.

⁴ Ital li yoxva'al ch'ul ángele, tal smal ta scotol uc'umetic schi'uc ta scotol nio'etic li vocol li ac'bile. Ja' yu'un ic'ataj ta ch'ich' scotol nojtoc.
⁵⁻⁶ Ica'i ic'opoj li ch'ul ángel ti sventainoj li jo'e, jech laj yal:

—Jo'ote, Cajval, tuc' avo'on. Atalel ti cuxulot oe. Li' oyot li avie, schi'uc te oyot ono'ox ta vo'one. Ja' yu'un tuc' laj avich'be sc'opic scotol li buch'utic la smilic la smalbeic sch'ich'el la anich'nabtaque schi'uc li buch'utic iyalic ac'op ta vo'onee. Ja' yu'un la ac'atajes ta ch'ich' li jo'e yo'ja' ac'o yuch'ic —xi.

⁷ Ica'i nojtoc oy buch'u chc'opoj te ta scajleb smoton li Diose. Jech laj yal:

—Ta melel tuc' chavich' c'op, Cajval. Ech'em atsatsal aju'el, ta xc'ot ta pasel scotol li c'ustic avaloje —xi.

⁸ Li schanva'al ch'ul ángele la smalbe ta sba li c'ac'ale li vocol li ac'bile. Ja' yu'un más iq'uixnaj o li c'ac'ale, ja' yu'un chc'ac' cha'iic li crixchanoe-tique. ⁹ Li c'alal chc'ac' cha'iic li crixchanoe-tique, más to ichopolc'opojic ta stojol li Dios ti ja' sventainoj scotol li vocole. Muc bu xictaic o li c'ustic chopol ta spasique, muc bu xich'ic o ta muc' li Diose.

10-11 Li yo'va'al ch'ul ángele ba smal li yo' bu oy li jti'aval bolom li vocol li ac'bile. Ja' yu'un icom ta ic'al ac'ubal ta sp'ejel balumil yu'un ja' li' ta spas mantal li jti'aval bolome. Li crixchanoetic ti ep c'ux iya'iic li chinetic ti ich'i ta sbec'talique, lic sti' yoq'uic. Jech más ichopolc'opojic ta stojol li Dios ta vinajele. Muc bu xictaic o li c'ustic chopol ta spasique.

12 Li svacva'al ch'ul ángele ba smal li ta muc'ta uc'um Eufrátes li vocol li ac'bile, ja' yu'un i'ul li uc'ume. Jech xu' xa chjelavic ta pasc'op li ajvaliletic ti chliquic talel ta sloq'ueb c'ac'ale.

13 Ts'acal to iquil iloc' jujun pucuj ta yeic li tsajal chone, schi'uc li jti'aval bolome, schi'uc li otro jcot jti'aval bolome. Co'ol schi'uc xch'uch' yilel ti iloc' ta yeique. Li otro jcot jti'aval bolome oy yan sbi nojtoc, ja' jlo'lovanej sbi. **14** Li pucujetic li iloc' ta yeique xu' yu'unic chac' ta ilel stsatsal sju'elic. Ja' ta stsobic talel scotol li ajvaliletic ta sp'ejel balumile yo' ac'o tal spasic c'op schi'uc li Dios li ech'em stsatsal sju'ele. Yu'un ic'ot xa sc'ac'alil ti jech yaloj ono'ox li Diose.

15 Li Cajvaltique jech ta xalbe li buch'utic yich'ojic ta muc' li li' to oyic ta balumile:

—Mu xana'ic c'u ora chtal jpas mantal jech chac c'u cha'al mu xana'ic c'u ora ta xtal li j'eleq'ue. Mi viq'uil asatique, mi jun avo'onic ach'unojic o ti chajcoltaique, xamuybajic no'ox chjul jtaoxuc. Yan li buch'u ta xchibaj yo'on ta scoj li vocole, ta xi' ta xq'uemexav li c'alal chitale yu'un co'ol schi'uc t'anal ya'el, jech ta xac' sba ta q'uemexlal ta scoj ti mu xcuch yu'un li vocole —xut.

16 Li pucujetique la stsobic talel scotol li ajvaliletic li bu Armagedón sbi ta hebreo c'op li balumile.

17 Li sjucva'al ch'ul ángele la smal ta ic' li vocol li ac'bile. Tsots ic'opoj li Dios li te chotol ta muc'ta chotlebal ta yut ch'ulna ta vinajele:

—Ja' slajeb xa li vocol li'i —xi.

18 Xleblajet no'ox liquel li chauque, schi'uc oy c'usi tsots inic, schi'uc tsots i'avan chauc. Schi'uc tsots inic sp'ejel li balumile. Muc bac'ne ono'ox jech stsatsal chnic li balumile. **19** Li muc'ta jteclum ti lec chilic scotol li crixchanoetique ijav, ipas ta oxjov. Li muc'tic jteclumetic ta sp'ejel balumile laj jinanuc nojtoc. Li Diose mu sch'ay xa'i li c'ustic chopol la spasic li crixchanoetic li te ta muc'ta jteclum Babiloniae, ja' yu'un más tsots vocol laj yac'be yich'ic yu'un ilinem ta stojolic. **20** Li bic'tal balumil li cacalic ta nabe mu vinaj bu laj batanuc yu'un te no'ox laj sac-ch'ayanuc. Li vitsetic li' ta balumile laj jinuc yalel scotol, jech naca stenlej xa icom li balumile. **21** Schi'uc its'uj yalel muc'tic bot ta balumil. Cha'vinic kilo yalal jup'ej. Li crixchanoetique ichopolc'opojic ta stojol Dios ta scoj ti ital li bote. Yu'un más toj tsots li vocol li i'ac'batique.

17

Ja' sc'oplal ti i'ac'bat yich'ic vocol li jbabiloni-aetique yu'un ja' jech ch-ilatic jech chac c'u cha'al jmulivajel ants ti mu xich' ta muc' li smalale

1 Jun li jucvo' ch'ul ángeletic ti i'ac'batic jujun sbochique tal sc'oponun. Jech liyalbe:

—Batic, chcac' avil li c'u sba ta x'ac'bat yich' vocol li jmulivajel ants li te chotol ta ba nab ti puquem sc'opla. ² Li muc'tic ajvaliletic ta balumile co'ol schi'uc imulivajic ya'el schi'uc li jmulivajel antse yu'un ja' laj yich'ic ta muc', ja' muc bu xich'ic ta muc' li Diose. Ja' yu'un isoc o scotol li crixchanoetic ta scoj li jmulivajel antse. Co'ol schi'uc jyacubeletic ta x'ileic yu'un Dios li crixchanoetique —xiyut.

³ Ta sventa li Ch'ul Espíritu nojtoc ica'iliyic' batel ta taqui jamaltic li ch'ul ángele. Te iquil jun ants cajal ta jcot tsajal jti'aval bolom. Oy ep sbi ta sjunul sbec'tal li bolome, ja' ti stoyoj noj sba ta stojol li Diose. Jucp'ej sjol schi'uc lajuneb xulub. ⁴ Li antse slapoj lec sc'u', ic'poc'an stsajal. Schi'uc oy lec snats' pasbil ta c'anal taq'uin, schi'uc ton li toyolic stojoles, schi'uc perlaetic. Jech lec c'upil o sba schi'uc. Te slechoj jun boch pasbil ta c'anal taq'uin. Ja' ta xac'be yil li crixchanoetique yo'ac'o spich' o yo'onic. Li sbel sboche naca chopol ta xil li Diose yu'un naca te oy scotol li c'ustic lec cha'i stuc li antse. ⁵ Schi'uc ts'ibabil sbi ta sti'ba. Ti c'usi ts'ibabile mu a'ibaj smelol. Jech ts'ibabil: "Jo'one ja' jechun jech chac c'u cha'al li buch'utic te nacalic ta muc'ta jteclum Babilonia ti ich'bilic ta muc' yu'un scotol li crixchanoetique. Jo'on sme'un scotolic li buch'utic ep li c'ustic yich'ojic ta muq'ue schi'uc ti toj chopol li c'ustic ta spasique", xi ta xal li sbie. ⁶ Li antse xmuybaj no'ox tajmec yu'un ep la smil li buch'utic yich'ojic ta muc' li Diose. Ja'li buch'utic Jamal laj yalic ti sch'unojbeic sc'op li Jesuse.

C'alal jech iquile, toj ch'ayel no'ox co'on. ⁷ Li

ch'ul ángele jech lisjac'be:

—¿C'u cha'al ti toj ch'ayel no'ox avo'one? Chacalbe li c'usi smelol li antse schi'uc li jti'aval bolom li scajlebinoje li jucp'ej sjole, li lajuneb xulube, yu'un muc to bu ava'ioj. ⁸ Li jti'aval bolome li scajlebinoj li antse, ja'ti xu' to'ox yu'un chventainvane, li avie mu xa xu' yu'un. Pero ta to xcha'ayan stsatsal sju'el, ta xloc' talel ta xab. Ts'acal to chba yich' vocol sbatel osil. Li crixchanoetic li' ta balumil ti muc ono'ox bu ts'ibabil sbiic ta jun sventa cuxlejal sbatel osil ti c'alal mu'yuc to'ox vinajel balumile, labal cha'iic ti c'alal chilic ta xcha'ayan stsatsal sju'el li bolom ti xu' to'ox yu'un chventainvane, yu'un sna'ojic ti mu xa ono'ox xu' yu'une.

⁹ 'Li'i ja' no'ox xu' cha'ibeic smelol li buch'utic p'ijubemic xa ta sventa li Diose. Li jucp'ej sjol li jti'aval bolome ja' svinajeb ti oy jucp'ej vits li yo' bu ta spas mantal li antse. ¹⁰ Schi'uc ja' svinajeb jucvo' muc'tic ajvaliletic. Jo'vo' li muc'tic ajvaliletic ti ech'emic xae, june ja' to te tiq'uil ta ajvalil, june muc to bu ochem ta ajvalilal. C'alal mi i'oche, mu xa jaluc ta spas mantal. ¹¹ Li jti'aval bolom ti xu' to'ox yu'un chventainvane, ti mu xa xu' yu'un li avie, ja' svinajeb svaxacva'al ajvalil. Ja' schi'il sbaic schi'uc li jucvo'ique, ja' li albil ono'ox sc'oplal ti chba yich' vocol sbatel osile.

¹² 'Li lajuneb xulub la avile ja' svinajeb lajunvo' ajvaliletic ti muc to bu ochemic ta ajvalilale. Pero ta to x'ochic ta ajvalilal jun chibuc c'ac'al, ja' ta schi'inic ta pasmantal li jti'aval bolome. ¹³ Li lajunvo' ajvaliletique jmoj yo'onic schi'uc li jti'aval bolome. Ja' ta xac' sbaic ta ventainel

yu'un li jti'aval bolome, ja' ta sch'unbeic o li smantale. ¹⁴ Ta spasic c'op schi'uc li Cajvaltique, pero ja' tspas canal li Cajvaltique yu'un ja' banquilal yu'unic scotol ajvaliletic ta sp'ejel balumil. Ja' ta spas ta mantal scotol li ajvaliletique. Li Cajvaltique ja' co'ol ta spasic canal schi'uc li buch'utic yic'oj ta stojol ti t'ujbilic ono'ox yu'une, ti jun yo'onic ta stojoles —xiyut li ch'ul ángele.

¹⁵ Jech liyalbe nojtoc li ch'ul ángele:

—Li nab li yo' bu chotol li jmivilajel ants la avile, ja' svinajeb li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile, yu'un ja' ta spaseic ta mantal yu'un li jmivilajel antse. ¹⁶ Li lajunvo' ajvaliletique schi'uc li jti'aval bolom ti oy lajuneb xulub la avile, chlic scontrainic li jmivilajel antse. Abol sba ta xcom yu'unic yu'un ta st'ananic ya'el. Chlic sti'beic sbec'tal ya'el, chlic schiq'uiic ta c'oc' ya'el. ¹⁷ Ti jech jmoj yo'onic schi'uc li jti'aval bolom li muc'tic ajvaliletique, ti ja' ta xac' sbaic ta ventainel yu'une, yu'un jech ono'ox yaloj li Diose. Ja' jech ta spasic ja' to mi ic'ot ta pasel scotol li c'ustic yaloj li Diose. ¹⁸ Li ants la avile ja' svinajeb li crixchanoetic ta jun muc'ta jteclum ti ich'bilic ta muc' yu'un scotol li ajvaliletic ta sp'ejel li balumile —xiyut li ch'ul ángele.

18

Ja' sc'oplal ti ta j'ech'el ta xlajic o schi'uc ste-clumalic li jbabiloniaetique

¹ Ts'acal to iquil iyal talel ta balumil jun banquilal ch'ul ángel. Tsots yabtel ac'bil. Oy xojabal,

zech isacub ta xojobal sp'ejel li balumile. ² Tsots ic'opoj, jech laj yal:

—Ta xa xlaj li muc'ta jteclum Babiloniae. Ta xlajic xa li crixchanoetic ti ich'bilik ono'ox ta muq'ue. Li yav steclumalique sna xa pucujetic chcom. Schi'uc te chba stsob sbaic li jlabtavanej mutetic ti chalique. ³ Yu'un li jbabiloniaetique ja' la schanubtasic ta spasel li c'ustic chopol scotol li crixchanoetic ta sp'ejel balumile. Ja' ta scojic ti ep c'ustic laj yich'ic ta muq'ue. Li ajvaliletique ja' la schanic li c'ustic la spasic li jbabiloniaetique. Li jbabiloniaetique ipasic ta jc'ulej yu'unic li jchonolajeletic ta sp'ejel balumile yu'un la sc'upinic ta manel scotol li c'ustic oy ta balumile —xi li ch'ul ángele.

⁴ Ica'i ic'opoj talel ta vinajel li Cajvaltique. Jech laj yal:

—Jo'oxuc ti t'ujbiloxuc ono'ox cu'une, voc'o me abaic ta stojol li jbabiloniaetique yu'un ja' jechic chquil jech chac c'u cha'al li jmulivajel antse. Mu me xapasic jech chac c'u cha'al ta spasique, yo' jech mu teuc chavich'ic vocal schi'uquic. ⁵ Yu'un toj ep li smulique. Li Diose mu xch'ay ta yo'on scotol li c'ustic chopol ta spasique. ⁶ Li c'u sba i'ilbajinvanique ja' jech chich'ic vocal. Lec ts'acal ta x'ac'bat yich'ic vocal. ⁷ Ti jayib velta la stoy sbaique, ti la spasic li c'ustic ta sc'an stuquic schi'uc li c'ustic oy yu'unique, ja' jech yepal chich'ic vocal. Ja' yu'un ta x'oq'uic. Yu'un jech chal ta yo'onic: “Li jo'otique lec ich'bilutic ta muc' yu'un scotol crixchanoetic jech chac c'u cha'al lec ich'bilik ta muc' jun me'ajvalil. Muc bu jechutic jech chac c'u cha'al jun me'anal ants yu'un muc bu

chquich'tic vocol”, xiic. ⁸ Pero stoyoj noj sbaic, ja' yu'un ta xtal tsots vocol ta stojolic. Oy buch'utic ta xchamic, oy yan chat yo'onic ta x'oq'uic ta scoj ti icham li schi'ilique, chtal vi'nal nojtoc. Li steclumalique chlaj ta c'oc' scotol. Ti jech ta xc'ot ta pasele, yu'un ech'em stsatsal sju'el li Cajvaltic Diose, ja' li chac' ta ich'el vocole.

⁹ 'Li ajvaliletic ta sp'ejel balumil ti mu xich'ic ta muc' li Diose, ti ja' tspasic li c'ustic ta sc'an stuquic schi'uc li c'ustic oy yu'unic jech chac c'u cha'al li jbabiloniaetique, ta x'oq'uic ta xat yo'onic li c'alal ta xilic ti yan sba sch'ailal li steclumalic li jbabiloniaetique. ¹⁰ Nom va'al sq'uelojic yu'un xi'el sba chilic ti tsots vocol ta x'ac'bat yich'ic li jbabiloniaetique. Jech chalic: “;Toj abol sbaic li jbabiloniaetique yu'un ilajic ta ora! Yu'un toj lequic, toj ech'em stsatsalic to'ox”, xiic.

¹¹ 'Li jchonolajeletic ta balumile ta xat yo'onic, ta x'oq'uic e'uc ta scoj ti ilajic xa li jbabiloniaetique, yu'un mu xa buch'u tsman li c'ustic ta schonique. ¹² Li c'ustic ta schonique, ja' c'anal taq'uin schi'uc saquil taq'uin. Ta schonic nojtoc ton ti toyolic stojole yu'un toj c'upilic sba, schi'uc perlaetic. Schi'uc naca lequil poc' ta schonic ti toyolic stojole, schi'uc xela poc', schi'uc poc' li ic'poc'an stsajale, schi'uc tsajal poc'. Ta schonic nojtoc muiquil te', schi'uc oy c'ustic pasbilic ta stanal ye elefante, schi'uc oy c'ustic pasbilic ta te' ti c'upilic sbae ti toyolic stojole, schi'uc oy pasbilic ta c'anal taq'uin, schi'uc oy pasbilic ta tsatsal taq'uin, schi'uc oy pasbilic ta marmol-ton. ¹³ Ta schonic nojtoc canela, schi'uc pimenta, schi'uc pomriox, schi'uc muil vomol, schi'uc vino, schi'uc asete,

schi'uc harina, schi'uc trigo. Schi'uc ta schonic vacax, schi'uc chij, schi'uc caa', schi'uc carreta ti nitbil ta caa'e. Schi'uc ta schonic crixchanoetic ti chbatic ta jtunele. ¹⁴ Li jchonolajeletique jech chalbeic sc'opla li jbabiloniaetique: “Ti cuxulicuc toe, ta to smanic scotol li c'ustic toj c'upil sba ta xilique. Pero mu xa jechuc, yu'un ilajic o schi'uc scotol li sc'ulejaliique”, xiic.

¹⁵ 'Li jchonolajeletique ti ep la spasic o canal ta sventa li jbabiloniaetique, nom va'al sq'uelojic yu'un xi'el sba chilic li tsots vocal ti i'ac'bat yich'ic li jbabiloniaetique. Ta x'oq'uic, ta xat yo'onic. Yu'un scotol li c'ustic ta schonique ja' toj lec to'ox tsmanic li jbabiloniaetique. ¹⁶ Jech chalic: “;Toj abol sbaic ti ilajic scotol li jbabiloniaetique! Yu'un li steclumalique ja' to'ox jech chac c'u cha'al jun ants ti lec smeltsanoj sbae, ti naca lequid poc' slapoje. Ja' li ic'poc'an tsajal poq'ue schi'uc li tsajal poq'ue. Schi'uc oy lec snats' pasbil ta c'anal taq'uin, schi'uc ton ti toyol stojole, schi'uc perlaetic. Ja' to'ox jech ya'el li steclumalique yu'un te oy scotol li c'ustic ta jc'antique. ¹⁷ Pero jliquel no'ox ilajic schi'uc li sc'ulejaliique”, xiic.

'Scotol li yajval barcoetique, schi'uc li jchonolajeletic li te tiq'uilic ta barcoe, schi'uc li jxanubtasej barcoetique, schi'uc scotol li buch'utic ta x'abtejic ta nab schi'uc li sbarcoique, nom va'al sq'uelojic. ¹⁸ Yu'un chilic ti yan sba sch'ailal chc'ac' li muc'ta jteclum Babiloniae. Tsots ta xc'opojoic, jech chalic: “Mu'yuc yan jteclum jech chac c'u cha'al li jteclum li ic'aq'ue”, xiic.

¹⁹ 'Chlic yac' pucuc ta sjolic yu'un toj ech'em ta xat yo'onic, ta x'oq'uic, ta x'avanic. Jech chalic:

“¡Toj abol sbaic ti ilajic scotol li jbabiloniaetique! Yu'un jo'otic ti oy jbarcotique ja' ta sventaic ti ep la jpastic canale. Pero jliquel no'ox ilajic scotolic”, xiiic.

²⁰ 'Jo'oxuc ti jun avo'onie ta stojol li Diose, jo'oxuc ti yajtachbalaloxuc li Diose, ti chavalic li sc'op Diose, muybajanic no'ox acotolic yu'un li' xa'ox oyoxuc ta vinajel li c'alal jech chc'ot ta pasele. Li Diose ta xac'be stoj li buch'utic laj yilbajinoxuque —xi li Cajvaltique.

²¹ Oy jun ch'ul ángel ti ech'em stsatsale la stam jp'ej ton, ja' jech chac c'u cha'al muc'ta cho'. La sjip ochel ta nab. Jech laj yal:

—Li ton li la jip ochel ta nabe ibat o ta j'ech'el. Ja' jech ta j'ech'el chlajic o li jbabiloniaetic schi'uc li smuc'ta teclumalique. ²² Jech muc buch'u ta stij arpa, muc buch'u ta sjupan amay, muc buch'u ta sjupan oq'ues, mu c'usi chca'itic ta xnic teye. Muc buch'u ta x'abtej ta c'usiuc no'ox abtelal, muc buch'u ta xjuch'unic. ²³ Muc buch'u ta stsan cantil, mu'yuc sq'uinal nupunel. Ac'o mi toj ech'em ich'bilic ta muc' to'ox li jmanolajeletic schi'uc li jchonolajeletic teye, pero ta xlajic scotolic, yu'un ja' no'ox ta slo'loanic scotol li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile —xi li ch'ul ángel.

²⁴ Ti jech iquil ti tsots vocal i'ac'bat yich'ic li jbabiloniaetique, yu'un ja' la smilic li buch'utic iyalic sc'op Diose schi'uc li buch'utic yich'ojic ta muc' Dios ti butic oyique.

19

*Ja' sc'opla ti ep crixchanoetic ta xich'ic ta muc'
Dios li te ta vinajele*

1-2 Ta ts'acale ica'i tsots ta xc'opoj epal crixchanoetic ta vinajel. Jech laj yalic:

Coliyalbutic li Dios cu'unIQUE yu'un lijcolutic xa yu'un.

Ech'em stsatsal sju'el.

Ja' no'ox stuc ich'bil ta muc' yu'un tuc' ta xich' c'op.
Laj yac'be xa yich'ic vocol ta scoj smulic li jbabiloniaetic ti ich'bilik to'ox ta muq'ue.

Yu'un ja' la soc scotol li crixchanoetique jech chac
c'u cha'al ta socvan jun jmulivajel ants.

Yu'un ja' ta scojic ti muc bu xich'ic ta muc' Dios li
crixchanoetique.

Schi'uc laj yac'be yich'ic vocol ta scoj ti la smilic li
yajtuneltac li Diose, xiic.

3 Jech laj yalic nojtoc:

—Colyalbutic li Diose yu'un ta j'ech'el ich'ayic o
sbatel osil —xiic.

4 Li chanib scha'vinic banquilaletique schi'uc li
chanvo'ic ti yantic o sat jujunique la spatan sbaic,
laj yich'ic ta muc' li Dios li te chotol ta muc'ta
chotlebale. Jech laj yalic:

—Toj lec ti jech ic'ot ta pasele. Coliyalbutic li
Diose —xiic.

5 Ica'i oy buch'u ic'opoj talel li ta muc'ta chotlebale. Jech laj yal:

Albeic coliyal Dios, jo'oxuc ti yajtuneloxuc ti
avich'ojic ta muc' li Diose.

Albeic coliyal Dios ac'o mi ich'biloxuc ta muc', mi
muc bu ich'biloxuc ta muc', xi.

*Ja' sc'oplal ti ta jchi'intic o sbatel osil li Cajvaltic
ti toj c'uxutic ta yo'one*

6 Ica'i oy ep buch'utic ta xc'opojojic co'ol schi'uc sc'opojojel epal crixchanoetic, co'ol schi'uc xpmomet yalemo', co'ol schi'uc x'avan chauc. Jech laj yalic:

Coliyalbutic li Cajvaltic Diose yu'un ja' xa stuc chlic spas mantal.

Ech'em stsatsal sju'el.

7 Muybajcutic no'ox quich'tic ta muc' yu'un ic'ot xa sc'ac'alil ta xnupun li Cajvaltique.

Lec xa smeltsanoj sba li ajnilale.

8 Li sc'u' ac'bile ja' lequil poc'.

Toj sac xojabal ta q'uelel,
xiic. Li lequil poq'ue ja' svinajeb li c'ustic tuc' la spasic li buch'utic yich'ojic ta muc' li Diose.

9 Li ch'ul ángele jech liyalbe:

—Jech xats'iba ta jun: “Xmuybajic no'ox li buch'utic ta x'iq'ueic ta sq'uelel q'uin li c'alal ta xnupun li Cajvaltique”, xi xats'iba —xiyut.

Jech liyalbe nojtoc:

—Li'i ja' melel yu'un jech yaloj li Diose —xiyut.

10 La jquejan jba ta stojol li ch'ul ángele yu'un ta xquich' ta muc'. Jech liyalbe:

—Mu me xapas jech, yu'un co'ol yajtunelutic Dios jech chac c'u cha'al la avermanotac ti jun yo'onic jamal ta xalbeic sc'oplal li Jesuse. Ja' ich'o ta muc' stuc li Diose. Li jo'one co'ol jamal ta xcalabetic sc'oplal li Jesuse, jech co'ol yajtunelutic Dios schi'uc li buch'utic iyalic sc'op Dios ta vo'onee —xiyut.

Ja' sc'oplal ti ta spas ta canal scotol li yajcon-tratac li Cajvaltique

¹¹ Iquil ijam li vinajele. Te iquil jcot saquil caa'. Li buch'u scajlebinoje ja' ti albil ono'ox sc'oplal ti ja' melel scotol li c'usi ta xale. Tuc' ta xich' c'op, mu jechuc no'ox ta xac' ich' vocol. ¹² Li jup'ej sate xloclun jech chac c'u cha'al yat c'oc'. Oy ep scoronail sjol, schi'uc ts'ibabil sbi pero muc buch'u sna' c'usi xal, ja' no'ox stuc sna!. ¹³ Li sc'u' slapoje ts'ajbil ta ch'ich'. Li sbie ja' C'op, ja' li buch'u a yalbutic c'u sba yo'on li Jtotic Diose. ¹⁴ Ichi'ine batel yu'un li yajtuneltac ti te xa oyic ta vinajele. Li sc'u' slapojoque naca lequil poc'. Lec sac, mu'yuc yic'ubal. Naca saquil caa' scajlebinoj scotolic. ¹⁵ Li buch'u C'op sbie ta xloc' machita ta ye, ti lec juxbile, ja' li sc'ope. Ja' ta smil o scotol li yajcontrataque. Ts'acal to ta xac'be yich'ic tsots vocol, yu'un ilinem yu'unic li Dios ti ech'em stsatsal sju'ele. ¹⁶ Ts'ibabil sbi ta sc'u' schi'uc ta yo', xi ta xal: "Ja' banquilar ajvalil stuc. Ja' ta spas ta mantal scotol li ajvaliletique", xi ts'ibabil.

¹⁷ Iquil jun ch'ul ángel te va'al ta c'ac'al. Tsots laj yapta scotol li xulemetique:

—Tsobo abaic acotolic yu'un chayac'beic ep ave'elic li Diose. ¹⁸ Yu'un ja' chati'beic sbec'talic li muc'tic ajvaliletique, schi'uc li banquilar soltaroetique, schi'uc li buch'utic tsots yo'onic ti mu xi'ic ta pasc'ope. Schi'uc chati'beic sbec'tal caa'etic schi'uc li buch'utic la scajlebinique, schi'uc sbec'tal scotol li buch'utic ta scontrainic li Diose, manchuc mi ochemic ta jtunel, mi muc bu ochemic ta jtunel, manchuc mi ich'bilic ta muc', mi muc bu ich'bilic ta muc'—xut.

¹⁹ Iquil te li ba'i jti'aval bolome schi'uc te oy li muc'tic ajvaliletic ta sp'ejel balumil schi'uc yaj-

soltarotaquic. Te stsoboj sbaic yu'un ja' ta spasic c'op schi'uc li buch'u C'op sbi li cajal ta caa'e schi'uc li schi'iltaque. ²⁰ Li ba'i jti'aval bolome co'ol itsaqueic schi'uc li otro jcot jti'aval bolom li jlo'lovanej sbie. Ja' li laj yac' ta ilel stsatsal sju'el ta stojol li ba'i jti'aval bolome, ja' la slo'lo o scotol li buch'utic yich'ojbeic senyail li ba'i jti'aval bolome, schi'uc ti laj yich'beic ta muc' li sloc'ole. Li ba'i jti'aval bolome schi'uc li jlo'lovaneje cuxulic ijipeic ochel ta muc'ta c'oc' ti tsanal ta azufree. ²¹ Yan li crixchanoetic ti la schi'inic li jti'aval bolome schi'uc li jlo'lovaneje, imileic ta machita li ta xloc' ta ye li buch'u C'op sbi li cajal ta caa'e. Ilajic ta xulem scotolic, lec inoj scotol li xulemetique.

20

Ja' sc'oplal ti jmil jabil chti'ue ta xab li pucuje

¹ Ta ts'acale iquil iloc' talel ta vinajel jun ch'ul ángel, iyal talel ta balumil. Yich'oj talel syaveal li xab ti mu'yuc spajebe schi'uc yich'oj talel jlic muc'ta carena. ² Ba stsac li tsajal chone, ja' li chon ta vo'onee, ja' li banquilal pucuje, ja' li Satanase. La schuc ta carena, jmil jabil chucul o. ³ La sjip ochel li ta muc'ta xab ti mu'yuc spajebe, la smacbe lec sti'. La spac'be sjoyabal li sti'e. Jech jmil jabil muc bu tslo'lo crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. Ja' to mi its'aqui li jmil jabile, ja' to ta xloq'uesat, pero mu xa toj jaluc chcol.

⁴ Iquil epal chotlebaetic. Te chotolic li j'ich'c'opetique. Te iquilbe sch'ulelic nojtoc li buch'utic ilajic ta milel ta sventa ti la spuquic li sc'op Diose schi'uc ti jamal laj yalic li sc'op

li Jesuse. Ja' li muc bu xich'ic ta muc' li ba'i jti'aval bolome schi'uc li sloc'ole, schi'uc ti muc bu xich'beic sbie, mi snumeroale, ta sti'baic, mi ta sc'obic. Iquil ti icha'cuxiic scotolique. Jmil jabil co'ol la spasic mantal schi'uc li Cristoe. ⁵ Li yanetic ti muc bu yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li c'alal ichamique, ja' to icha'cuxiic li c'alal its'aqui li jmil jabile. Ja' ba'i icha'cuxiic li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li c'alal ichamique. ⁶ Xmuybajic no'ox yu'un te xa schi'uquic o li Diose. Yu'un laj xa spasic ta canal ti ch'ayel to'ox chbatique. Ja' xa ta xtuneic o yu'un li Diose schi'uc li Cristoe jech chac c'u cha'al ituneic yu'un Dios li paleetic ta vo'onee. Jmil jabil co'ol ta spasic mantal schi'uc li Cajvaltique.

*Ja' sc'opla*ti ibats'ibat o ta c'oc' li pucuje**

⁷ C'alal its'aqui li jmil jabile, ja' o iloq'uesat talel ta muc'ta xab li Satanase. ⁸ Ba scha'llo'nojtoc scotol li crixchanoetic ta sp'ejel li balumile. Ja' Gog schi'uc Magog sbiic scotol li crixchanoetique. La stsob sbaic tal scotolic yu'un ta spasic c'op. Ep tajmec italic, mu xlaj ta atel jech chac c'u cha'al ji' ta ti'nab. ⁹ La sjoyic li muc'ta jteclum Jerusalén li yo' bu nacalic li snich'nabtac li Diose, ja' li jun jteclum ti lec chil li Diose. Yu'un ta sc'an ta sch'aybeic sc'opla*li buch'utic yich'ojic* ta muc' li Diose. Pero li Diose laj yac' yael talel c'oc' ta balumil jech ichamic o scotolic li buch'utic scontrainojic li Diose. ¹⁰ Li banquilal pucuj ti la slo'lo' scotol li crixchanoetic ta sp'ejel balumile, ijipe ochel ta muc'ta c'oc' ti tsanal ta azufree, ja' te li yo' bu tiq'uilic xa li ba'i jti'aval bolome schi'uc

li jlo'lovaneje. C'ac'al ac'ubal te ta xich'ic o vocol sbatel osil.

*Ja' sc'oplal ti te chotol ta muc'ta saquil chotlebal
li Cajvaltic ti ta xich'be sc'opic li buch'utic muc bu
sch'unic ti ja' Yajcoltavanejique*

¹¹ Te oy jun muc'ta saquil chotlebal. Ja' te chotol li Cajvaltique. Li vinajel balumile ta ora no'ox isac-ch'ay ta stojol. ¹²⁻¹⁵ Iquil te va'alic ta stojol li Cajvaltic scotol li buch'utic muc bu sch'unojic ti ja' Yajcoltavanejic li c'alal ichamique. Te oyic scotolic manchuc mi tsots to'ox yabtelic, mi muc bu tsots yabtelic. Li buch'utic ichamic ta nabe schi'uc li buch'utic li' imuquic ta balumile icha'cuxiic scotolic. Li sch'ulelique iloc'talel li yo'bu smalaojbeic sc'ac'alil ta x'ich'bat sc'opic yu'un li Cajvaltique. Te c'ot sva'an sbaic scotolic ta stojol li Cajvaltique. Li Cajvaltique la sjam li junetique. Oy yan jun la sjam nojtoc, ja' li bu ts'ibabil sbiic li buch'utic ta xcuxiic o sbatel osile. Li buch'utic te va'alic ta stojol li Cajvaltique muc bu te ts'ibabil sbiic, ja' yu'un i'ich'bat sc'opic ta sventa li c'usi ts'ibabil ta yan junetique, ja' li c'u sba i'ech'ic ta balumile. Ja' yu'un scotolic ijipeic ochel ta muc'ta c'oc'. Ilaj o sc'oplal ti oy buch'u ta xchame. Sbatel osil te ta xich'ic o vocol ta c'oc'. Taje ja' schibal xa velta lajel yu'un ta j'ech'el ibatic o.

21

Ja' sc'oplal li ach' vinajel balumile

¹ Ta ts'acale iquil ach' vinajel balumil, yu'un li poco vinajel balumile isac-ch'ay xa batel. Mu'yuc xa nabetic nojtoc. ² Jo'on li Juanune iquil iyal

talel jun muc'ta jteclum, ja' li ach' Jerusalén ti mu xa c'usi chopol teye. Te ilic talel ta stojol Dios ta vinajel. Lec meltsanbil iyal talel jech chac c'u cha'al lec smeltsanoj sba jun tseub li c'alal yu'un xa ta xic' sbaic schi'uc li slecom vinique. ³ Ica'i tsots c'opojel ta vinajel, jech laj yal:

—Li Diose ta xa schi'in ta naclej li crixchanoe-tique. Li crixchanoetique ja' xa ta xventainatic o yu'un li Diose. Ja' sDiosic o sbatel osil. ⁴ Li Diose ta sch'ay scotol li c'ustic chopole, jech mu xa buch'u chcham, mu xa buch'u chat yo'on, mu xa buch'u ch-oc', mu xa buch'u c'usi c'ux cha'i. Yu'un ilaj xa sc'oplal scotol ti jech to'ox oye —xi li buch'u ic'opoje.

⁵ Li Dios li te chotol ta muc'ta chotlebale, jech laj yal:

—Li c'ustic oye ta jpas ta ach' scotol —xi.

Jech liyalbe:

—Ts'ibao ta jun scotol yu'un melel li c'ustic ava'ie, ta xc'ot ta pasel scotol —xiyut.

⁶ Jech liyalbe nojtoc:

—Laj xa cac' avil scotol. Jo'on la jliques scotol, ja' yu'un jo'on ta jneles scotol. Li buch'u chtaquij sti' ya'el ta sventa ti chac tuq'uibuque, jo'on ta jtuq'uibtasbe yo'on. Ta smoton no'ox chcac'be. Li slequil yo'one mu'yuc slajeb sbatel osil jech chac c'u cha'al nio' ti mu sna' x'ule.

⁷ Li buch'u ta spas ta canal scotole ta xcac'be sventain li ach' vinajel balumile, jech jo'on sDiosun o. Ja' jnich'on o e'uc. ⁸ Yan li buch'utic ta xi'ique, schi'uc li buch'utic mu xiyich'ic ta muq'ue, schi'uc li buch'utic toj chopol li c'ustic tspasique,

schi'uc li jmilvanejetique, schi'uc li jmulivajelette, schi'uc li j'ilvanejetique, schi'uc li buch'utic ta xich'ic ta muc' li c'ustic oye, schi'uc scotol li jutc'opetique, ja' ta xjipeic ochel ta muc'ta c'oc' ti tsanal ta azufree. Taje ja' schibal xa velta lajel yu'unic —xiyut li Diose.

Ja' sc'oplal li ach' Jerusalene

⁹ Jun li jucvo'ic li ch'ul ángeletic ti i'ac'batic jujun boch ti noj ta slajeb vocole, tal sc'oponun. Xi liyalbe:

—Batic, chcac' avil bu ta xnaqui schi'uc yajnil li Cajvaltique —xiyut.

¹⁰ Ta sventa li Ch'ul Espíritue ica'i liyic' batel ta jun muc'ta toyol vits li ch'ul ángele. Ja' te laj yac'bun quil li muc'ta jteclum ti chyal talele, ja' li ach' Jerusalén ti mu c'usi chopol teye, ti ilic talel ta stojol Dios ta vinajele. ¹¹ Li jteclume yich'ojbe xojobal Dios. Xojobian no'ox jech chac c'u cha'al ton ti toyol stojole. Ja' jech chac c'u cha'al jaspeton ti xleblun xojobal jech chac c'u cha'al li nene.

¹² Li jteclume joybil ta moc pasbil ta ton. Toyol li moque. Oy lajchaeb sti!. Li ta jujun sti'e te oy jujun ch'ul ángel, schi'uc te ts'ibabil juchop jbitic, jo'otic li lajchachop j'israelutique. ¹³ Ta stuq'uil sloq'ueb c'ac'ale oy oxib sti' li moque. Oy oxib sti' nojtoc ta stuq'uil jujot xocon vinajel. Ta stuq'uil maleb c'ac'ale oy oxib sti' nojtoc. ¹⁴ Li moque lajchacoj yoc. Ta jucoje te ts'ibabil jbitic jujununcutic li lajchavo' yajchanbalajeltacuncutic li Cajvaltique.

¹⁵ Li ch'ul ángel li lisc'opone yich'oj jtel sp'isob pasbil ta c'anal taq'uin ja' sventa ta sp'is o li jteclume, schi'uc ta sp'is li jujun sti'e, schi'uc ta sp'is

li moque. ¹⁶ Li ch'ul ángele la sp'is li jteclume. Ja' cha'mil schi'uc lajunvinic kilómetro (2200) iloc' ta p'isel ta setom. Li snatile, schi'uc li sjamleje, schi'uc li stayleje, jmoj iloc' ta p'isel. ¹⁷ La sp'is no-jtoc c'u spimil li moc yu'un li jteclume, ja' chanib schanvinic (64) metro iloc' ta p'isel. Li c'u sba la sp'is li ch'ul ángele ja' jech chac c'u cha'al c'usi ta jp'istic jo'otique.

¹⁸ Li moc yu'un li jteclume ta saquil jaspe-ton pasbil. Li jteclume ja' pasbil ta c'anal taq'uin, pero ja' jech chac c'u cha'al nen ti xvinaj o saquil osile. ¹⁹ Li yoc moque naca lec sba ton pasbil o. Li jcoje ja' ta saquil ton pasbil o, jaspe sbi. Li scha'cojole ja' ta yax'elan ton pasbil o, zafiro sbi. Li yoxcojole ja' ep ta chop sbon li ton li pasbil oe, ágata sbi. Li schancojole ja' ta bats'i yaxal ton pasbil o, esmeralda sbi. ²⁰ Li yo'cojole ja' sac schi'uc tsoj li ton pasbil oe, oníce sbi. Li svaccojole ja' ta tsajal ton pasbil o, cornalina sbi. Li sjuccojole ja' ta c'anal ton pasbil o, crisólito sbi. Li svaxaccojole ja' c'onc'ontic sba syaxal li ton pasbil oe, berilo sbi. Li sbaluncojole ja' c'onc'ontic sba li ton pasbil oe, topácio sbi. Li slajuncojole ja' c'on schi'uc yox li ton pasbil oe, crisopráso sbi. Li sbuluchcojole ja' ta yax'elan ton pasbil o, jacinto sbi. Li slajchacojole ja' yax'elantic sba li ton li pasbil oe, amatista sbi. ²¹ Li lajchaeb sti' moque yich'oj jup'ej saquil perla. Li cayaetique naca ta c'anal taq'uin pasbil o, ja' jech chac c'u cha'al nen ti xvinaj o saquil osile.

²² Li te ta jteclume mu'yuc xa ch'ulna iquil, yu'un ja' xa te oy stuc li Dios ti ech'em stsatsale, schi'uc li Cajvaltic ti icham ta jcojtique. ²³ Li te

ta jteclume mu xa persauc xojabal c'ac'al schi'uc xojabal u yu'un ta xojabal xa no'ox Dios schi'uc ta xojabal no'ox Cajvaltic ti sacjaman oe. ²⁴ Li crixchanoetic ta sp'ejel balumil ti icolic xae, ta xojabal xa no'ox Dios chanavic. Te oyic nojtoc li ajvaliletique, ta xalbeic coliyal Dios ta sventa li c'ustic iju' yu'unic li c'alal li' to'ox oyic ta balumile. ²⁵ Li ti'moc yu'un li jteclume mu xa persauc macbil yu'un mu'yuc xa ac'ubal. ²⁶ Li crixchanoetic ti jaychop oy ta sp'ejel balumil ti lec itun yu'un Dios li sp'ijilic ti i'ac'batic yu'un li Cajvaltique, ja' te ta xvinaj scotol li c'ustic la spasique. ²⁷ Mu c'usi chopol ta x'och, schi'uc mu x'ochic li buch'utic ti chopol li c'ustic tspasique, schi'uc li jutc'opetique. Ja' no'ox xu' ch-ochic li buch'utic te ts'ibabil sbiic ta jun li sventa cuxlejal sbatel osil li yich'oj li Cajvaltic ti icham ta jcojtique.

22

¹ Li ch'ul ángele laj yac'bun quil uc'um sventa cuxlejal sbatel osil. Xleblun jech chac c'u cha'al nen. Te chloc' talel ta schotleb Dios schi'uc li Cajvaltique. ² Li uc'ume ja' te ta xbein ta o'lol li smuc'ta cayail li jteclume. Ta jujot ti'uc'ume te ch'iemic te'etic sventa cuxlejal sbatel osil. Lajchachop tsatin ta jun jabil. Juchop tsatin ta jujun u. Li yanale ja' sventa ti ta j'ech'el icolic o ta chamel scotol li crixchanoetic li te oyique. ³ Mu xa c'usi chopol tey yu'un ja' te ta spas mantal stuc li Diose schi'uc li Cajvaltique. Scotolic li teye te ta xtuneic yu'un li Diose. ⁴ Te xa sq'uelojobeic sat li Diose. Te ts'ibabil sbi Dios ta sti'baic. ⁵ Li te ta jteclume mu'yuc xa ac'ubal. Mu xa xtun yu'unic cantil, mu

xa xtun yu'unic xojabal c'ac'al, yu'un ta xojabal xa no'ox stuc li Cajvaltic Dios ti sacjaman oe. Co'olic xa schi'uc Dios sbatel osil.

Ja' sc'opla ti po'ot xa chcha'tal li Cajvaltique

⁶ Jech liyalbe nojtoc li ch'ul ángel:

—Li c'ustic laj calbote chc'ot ta pasel scitol. Li Cajvaltic Dios ti la sventainbe yo'onic li buch'utic iyalic sc'op Dios ta vo'onee, ja' listac talel, jo'on li yaj'angelune, yo' chcal ava'iic scitol li c'ustic ti po'ot xa chc'ot ta pasele, jo'oxuc ti chatunic yu'un e'uque.

⁷ Li Cajvaltique po'ot xa la chcha'tal. Li buch'utic ta sch'unic li c'ustic ts'ibabil li' ta june ti po'ot xa chc'ot ta pasele, xmuybajic no'ox —xiyut.

⁸ Jo'on li Juanune ica'i iquil scitol. C'alal ica'i iquil scotole, la jquejan jba ta stojol li ch'ul ángel ti liyac'be quil scotole yu'un ta xquich' ta muc'. ⁹ Xi liyalbe:

—Mu xapas jech, yu'un co'ol chijtun yu'un Dios jech chac c'u cha'al la avermanotac, ja' li iyalic sc'op Dios ta vo'onee, schi'uc li buch'utic ta sch'unic li c'op ti li' ts'ibabil ta june. Ja' ich'o ta muc' stuc li Diose —xiyut.

¹⁰ Jech liyalbe nojtoc:

—Li c'ustic li' ts'ibabil ta june jamal me xaval yu'un po'ot xa chc'ot ta pasel. ¹¹ Li buch'utic chopol yo'onique, mi mu sc'an sch'unic li c'usi li' ts'ibabile, ja' ac'o spasulanic o li c'ustic chopol ta sc'anique. Yan li buch'utic tuq'uibtasbilic xa yu'un li Diose, ja' ac'o spasic o li c'ustic leque, mu xa me spasic li c'ustic ta sc'an stuquique —xiyut li ch'ul ángel.

12 Jech chal li Jesuse:

—Po'ot xa chital, chtal quich'be sc'op scotolic. Li c'u sba la spasic jujune ja' jech stojol ta xich'ic. **13** Jo'on la jliques scotol, ja' yu'un jo'on ta jneles scotol. Jtalel ti cuxulun oe —xi.

14 Xmuybajic no'ox li buch'utic chac'ulanic ta poquel yo'onic yu'un li Cajvaltique. Chba slo'beic sat li te' sventa cuxlejal sbatel osile. Xu' ta x'ochic li ta muc'ta jteclume. **15** Yan li buch'utic chopol yo'onique, schi'uc li j'ilvanejetique, schi'uc li jmulivajeletique, schi'uc li jmilvanejetique, schi'uc li buch'utic ta xich'ic ta muc' li c'ustic oye, schi'uc scotol li jutc'opetique, mu xu' ta x'ochic.

16 Jech liyalbe li Jesuse:

—Jo'on Jesusun, la jtac talel caj'angel, laj xa yalboxuc li c'ustic ta xc'ot ta pasel, jo'oxuc li avich'ojicun ta muq'ue. Jo'on li snitilulun li Davide. Jo'on sq'uemexolun yu'un jo'on chlic jpas mantal sbatel osil. C'alal chavilic chitale, chana'ic ti i'ech' xa avu'unic scotol li vocole, jech chac c'u cha'al chavilic ta xloc' talel li muc'ta c'anale, xana'ic ti yu'un sac xa osile —xiyut li Jesuse.

17 Li Ch'ul Espíritu schi'uc jo'otic ti yajnilutic li Cajvaltique, “La' me ta ora”, xcutic li Cajvaltique. Li buch'utic cha'iic li c'op ti li' ts'ibabile, “La' me ta ora”, ac'o yutic e'uc.

Li buch'utic chtaquiij sti'ic ya'ele ta sventa ti tsc'an chac tuq'uibuque, ac'o talicuc ta stojol li Jesuse. Ac'o yich'ic li slequil yo'onic ti ta smotonic no'ox ch-ac'batique jech chcuxiic o sbatel osil.

18 Jech laj yal nojtoc li Jesuse:

—Li buch'utic cha'iic li c'op ti li' ts'ibabil ta june, ja' li c'ustic po'ot xa chc'ot ta pasele, ta xcalbeic

mantal ti mu me sjeltabeic li smelol li c'op li'i. Yu'un mi ta sjeltabeic li smelole, ja' jech yepal vocol ta x'ac'batic yu'un Dios jech chac c'u cha'al ti li' ts'ibabil ta june. ¹⁹ Jech nojtoc mi oy buch'u mu xich' ta muc' scotol li c'op ti li' ts'ibabil ta jun ti chal li c'ustic chc'ot ta pasele, mi mu jamluc ta xal li c'u yepal ts'ibabile, mu xu' ch-och li ta muc'ta jteclum ti mu xa c'usi chopol teye. Muc chba slo'be o sat li te' li sventa cuxlejal sbatel osil jech chac c'u cha'al ti li' ts'ibabil ta june —xi li Jesuse.

²⁰ Jech chal li Cajvaltic ti liyalbe scotol li c'ustic laj cale:

—Ta melel po'ot xa chicha'tal —xi li Cajvaltique.
Toj lec ti jech chc'ot ta pasele. “La' me ta ora,
Cajval Jesús”, xichi.

²¹ Ac'o yac'boxuc slequilal yutsilal acotolic li Cajvaltic Jesucristoe.

**Ach' Testamento: Ja' sc'oplal ti ja'
Cajcoltavanejtic li Cajvaltic Jesucristoe
New Testament in Tzotzil San Andres; tzo
(MX:tzo:Tzotzil)**

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tzotzil

Dialect: San Andres

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tzotzil, San Andrés [tzo], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tzotzil

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6d889578-fb69-5afe-ad9b-d72780a156f2